

TURYSTYKA W WARSZAWIE

RAPORT 2015

Wstęp		2
Kluczowe dane		3
I Warszawa – wybrane informacje społeczno-gospodarcze		4
II Dostępność komunikacyjna		8
III Baza noclegowa		12
IV Atrakcje turystyczne		16
V Zielona Warszawa		20
VI Warszawska Wisła		24
VII Charakterystyka ruchu turystycznego		26
VIII Przemysł spotkań		30
IX Wizerunek Warszawy		34
Źródła		36

Intensywny wzrost i innowacyjność. Wspieranie aktywnego społeczeństwa i działanie na rzecz ekologii. Wszechobecna kultura, sztuka i sport. Warszawa udowadnia, że najważniejszy jest dla niej **zrównoważony rozwój**.

Od lat stolica Polski wyrasta na **regionalnego lidera życia gospodarczego** i zyskuje coraz silniejszą pozycję na arenie międzynarodowej. Przybywa w niej nowoczesnych inwestycji infrastrukturalnych i centrów przedsiębiorczości. Inwestorzy doceniają znakomite warunki, które przekładają się na wysokie notowania Warszawy w rankingach przyjazności dla biznesu.

Miasto odgrywa liczącą się rolę na światowej mapie destynacji przemysłu spotkań, na co bez wątpienia ma wpływ nowoczesny port lotniczy, bijący kolejne rekordy liczby obsługanych pasażerów. Prestiż polskiej stolicy budują także ważne międzynarodowe wydarzenia, dzięki którym oczy całego świata skupiają się właśnie na Warszawie.

Miasto Chopina stawia jednak nie tylko na biznes, ale i na kulturę, tworząc szeroką ofertę wydarzeń na najwyższym poziomie: zarówno wielotysięcznych imprez plenerowych, jak i kameralnych koncertów, spektakli i wystaw. Z roku na rok mieszkańcy i turyści mają więc do wyboru **coraz więcej sposobów spędzania czasu wolnego**. Pojawiają się nowe muzea, przestrzenie rekreacji i wypoczynku, a także wiele ciekawych i innowacyjnych pomysłów, powstających z inicjatywy lokalnych społeczników w ramach budżetu partycypacyjnego.

Warszawa doskonale wykorzystuje swoje położenie nad Wisłą, nad którą rodzą się kolejne atrakcje dla miłośników dzikiej przyrody, sportu i zabawy. Szeroki wachlarz wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych, bogata oferta kulinarna, przystępny transport czeka na chętnych nie tylko w centrum – w każdej dzielnicy niemal codziennie mają miejsce interesujące i ważne imprezy. Ta różnorodność i dynamiczny rozwój miasta sprawiają, że rokrocznie przyciąga ono coraz więcej turystów.

Regularnie przeprowadzane badania dowodzą, że zarówno zagraniczni i krajowi goście, jak i sami mieszkańcy pozytywnie oceniają zmieniające się oblicze miasta. To dla nich i dzięki nim powstaje **nowoczesna i przyjazna Warszawa**.

Szacunkowa liczba turystów i odwiedzających

8 450 000

łącznie turyści i odwiedzający

2 650 000

Turyści zagraniczni

4 000 000

Turyści krajowi

↑ 5,6%
zmiana w stosunku
do 2014 r.

150 000

Odwiedzający zagraniczni

1 650 000

Odwiedzający krajowi

6 650 000

łącznie turyści

1 800 000

łącznie odwiedzający

Turyści i odwiedzający zagraniczni według krajów

20%

Niemcy

560 tys.

14%

Wielka Brytania

392 tys.

9%

USA

252 tys.

9%

Hiszpania

252 tys.

8%

Francja

224 tys.

8%

Włochy

224 tys.

6%

Ukraina

168 tys.

5%

Belgia

140 tys.

21%

Pozostałe

588 tys.

Środki transportu wykorzystywane przez turystów w podróży do Warszawy

krajowi | zagraniczni

pociąg

32% | 23%

samochód

36% | 12%

samolot

4% | 67%

autobus

21% | 16%

autokar wycieczkowy

10% | 6%

ponad
420

obiektów noclegowych,
w tym 81 hoteli

ponad
36 tys.

miejs
noclegowych

ponad
3 mln

turystów skorzystało
z obiektów noclegowych

ponad
5 mln

noclegów udzielono
turystom

Główne cele wizyt turystów w Warszawie

krajowi | zagraniczni

zwiedzanie
zabytków

38% | 26%

odwiedziny u krewnych
lub znajomych

15% | 14%

wypoczynek

12% | 18%

poznawanie kultury, historii
i miejscowych zwyczajów

5% | 15%

udział w wydarzeniu
kulturalnym

5% | 2%

wyjazd służbowy/
w interesach

4% | 7%

Top 5 największych atrakcji turystycznych

21%

Stare Miasto

18%

Łazienki Królewskie

17%

Centrum Nauki Kopernik

13%

Muzeum Powstania Warszawskiego

11%

Pałac Kultury i Nauki

44%

Stare Miasto

13%

Łazienki Królewskie

11%

Pałac Kultury i Nauki

11%

Pałac w Wilanowie

10%

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

Turyści
krajowi:

Turyści
zagraniczni:

7,85

średnia atrakcyjność turystyczna
Warszawy w opinii turystów
(w skali od 1 do 10)

4 dni

średnia długość pobytu

717 zł

średnia deklarowana kwota
wydatków na osobę podczas pobytu

407 zł

turyści krajowi

1 542 zł

turyści zagraniczni

97%

turystów
krajowych

oraz

85%

turystów
zagranicznych

zamierza ponownie
przyjechać do Warszawy

95%

turystów
krajowych

oraz

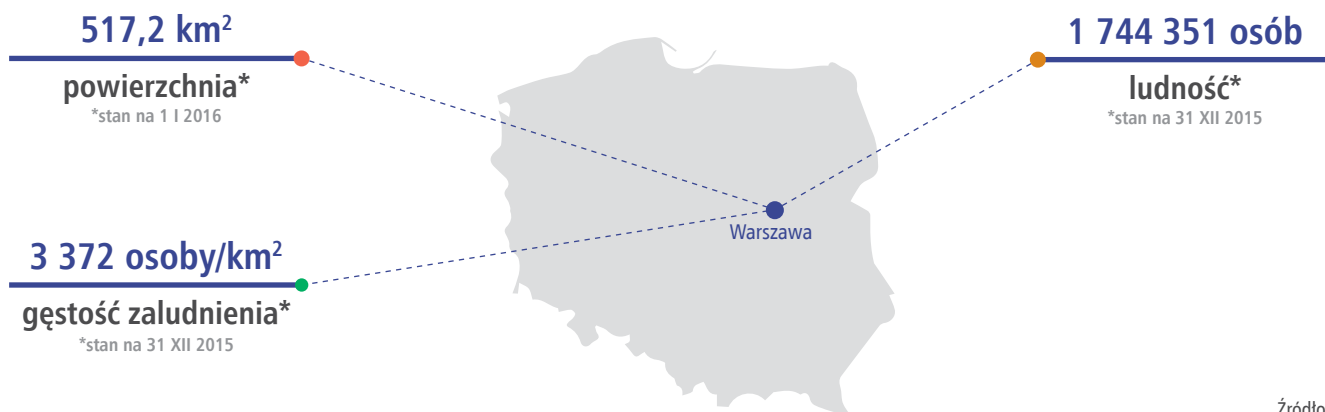
95%

turystów
zagranicznych

jest gotowych zarekomendować
swoim znajomym przyjazd do Warszawy

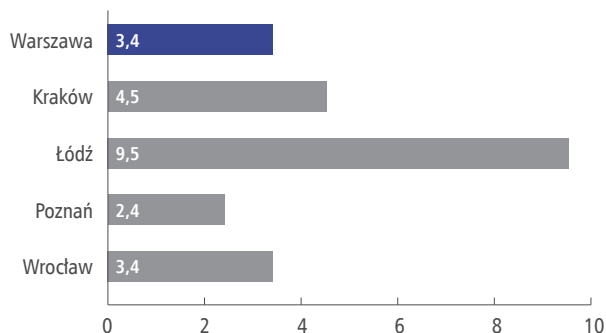

WARSZAWA – WYBRANE INFORMACJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

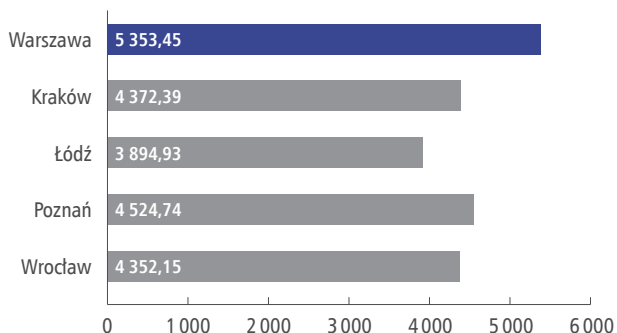

WARSZAWA NA TLE WYBRANYCH MIAST^{2, 3, 4, 5, 6}

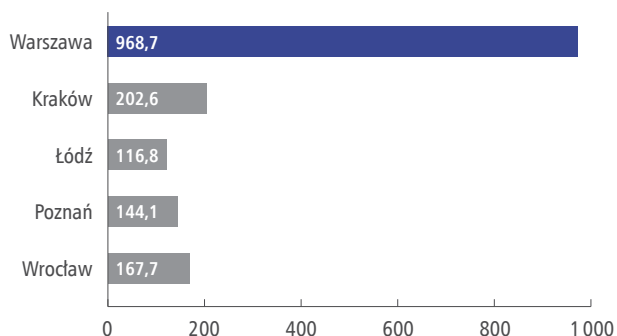
Stopa bezrobocia rejestrowanego
w końcu grudnia 2015 r. (%)

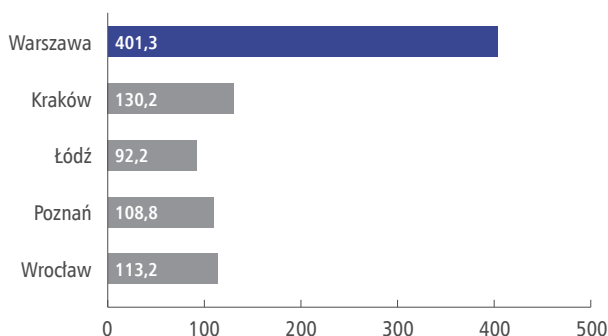
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze
przedsiębiorstw w okresie styczeń-grudzień 2015 r. (zł)

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
w okresie styczeń-grudzień 2015 r. (tys.)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON
w końcu grudnia 2015 r. (tys.)

WIARYGODNOŚĆ KREDYTOWA WARSZAWY WEDŁUG RATINGU AGENCJI MOODY'S INVESTORS SERVICE⁷

A2 z perspektywą stabilną

- 9. rok z rzędu
- najwyższa możliwa zagraniczna ocena wiarygodności kredytowej jednostki samorządu terytorialnego w Polsce (równa ocenie ratingowej kraju)

2015 European Union Place Equity Index⁸

Ranking porównujący jakość życia, reputację
i tożsamość konkurencyjną miast Unii Europejskiej

30. miejsce

[8. miejsce]

w kategorii „prosperity” (dobrobyt)

E-REGI 2015. European Regional Economic Growth Index⁹

Ranking europejskich miast z najlepszymi
perspektywami gospodarczymi

16. miejsce

The Global Financial Centres Index 18¹⁰

Ranking światowych centrów finansowych

38. miejsce

[1. miejsce]

w kategorii „Eastern Europe and Central Asia”
(Europa Wschodnia i Azja Środkowa)

fDi European Cities and Regions of the Future 2016/17. Rankings¹¹

Ranking europejskich lokalizacji, najbardziej
atrakcyjnych dla przyszłych inwestycji zagranicznych

„Major European Cities of the Future 2016/17”
(Największe Europejskie Miasta Przyszłości 2016/17)

4. miejsce

w kategorii „business friendliness”
(przyjazność dla biznesu)

6. miejsce

w kategorii „cost effectiveness”
(efektywność kosztowa)

8. miejsce

w kategorii „human capital and lifestyle”
(kapitał ludzki i styl życia)

8. miejsce

w kategorii „FDI strategy”
(strategia przyciągania bezpośrednich inwestycji zagranicznych)

„Eastern European Cities of the Future 2016/17”
(Wschodnioeuropejskie Miasta Przyszłości 2016/17)

3. miejsce

fDi Polish Cities of the Future 2015/16¹²

Ranking polskich miast, najbardziej atrakcyjnych dla
przyszłych inwestycji zagranicznych

1. miejsce

w kategorii „overall” (ogólnej)

1. miejsce

w kategorii „economic potential”
(potencjał ekonomiczny)

1. miejsce

w kategorii „business friendliness”
(przyjazność dla biznesu)

1. miejsce

w kategorii „human capital and lifestyle”
(kapitał ludzki i styl życia)

1. miejsce

w kategorii „connectivity”
(dostęp do infrastruktury komunikacyjnej)

EMEA Investor Intentions Survey 2015¹³

Badanie intencji inwestorów z branży nieruchomości
z obszaru EMEA (Europa, Bliski Wschód i Afryka)

10. miejsce

wśród miast, które inwestorzy uważają za najbardziej
atrakcyjne w zakresie inwestowania w nieruchomości

Emerging Trends in Real Estate®. Beyond the capital. Europe 2016¹⁴

Prognozy i trendy dotyczące europejskiego
ryнку nieruchomości

17. miejsce

w zakresie perspektyw inwestycyjnych i rozwojowych

Main Streets Across the World 2015/2016¹⁵

Światowy ranking najdroższych, pod względem
stawek czynszu za wynajem, lokalizacji handlowych
w poszczególnych krajach

43. miejsce

ulicy Nowy Świat

5 najdroższych lokalizacji
handlowych w Warszawie:

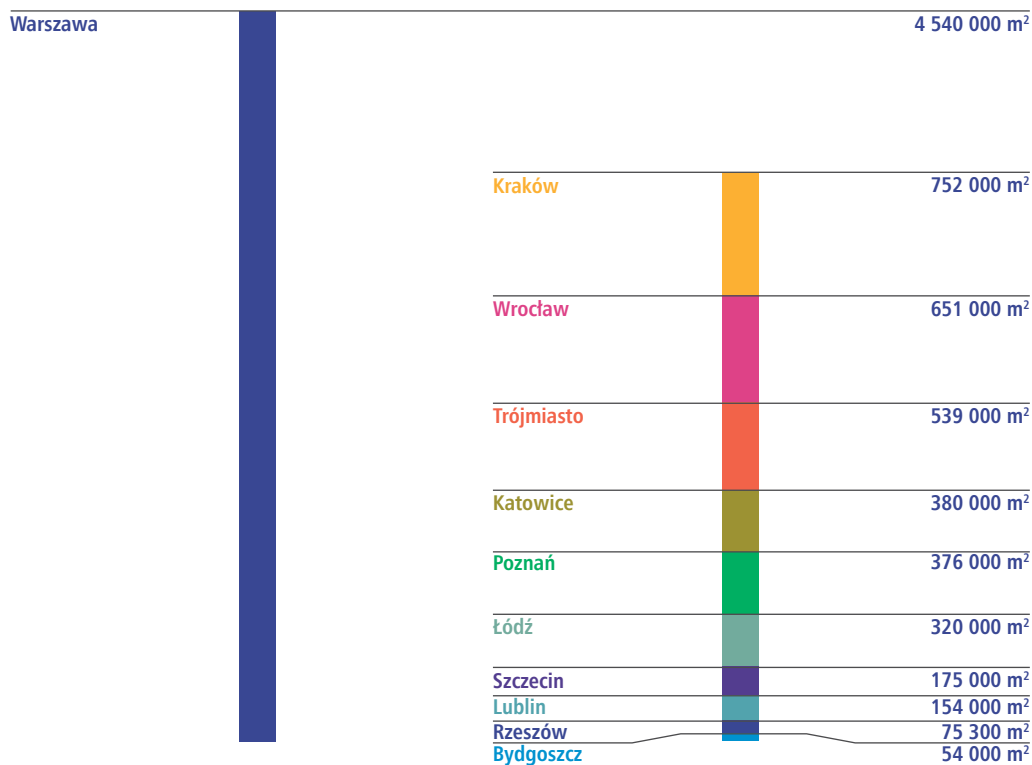
ul. Nowy Świat
ul. Chmielna
ul. Marszałkowska
pl. Trzech Krzyży
Al. Jerozolimskie

POWIERZCHNIA BIUROWA WARSZAWY

4,66 mln m ²	278 tys. m ²	24 euro/m ² /miesiąc	13-16,5 euro/m ² /miesiąc	837 tys. m ²	283 tys. m ²
zasoby nowoczesnej powierzchni biurowej na koniec IV kw. 2015 r.	powierzchnia biurowa oddana do użytku w 2015 r.	maksymalne stawki czynszów dla najlepszych powierzchni biurowych w lokalizacjach centralnych	średnie stawki czynszów dla najlepszych powierzchni biurowych w lokalizacjach poza centrum	łączna powierzchnia, na którą podpisano umowy najmu – największa w historii aktywność na rynku najmu (wzrost o 37% w stosunku do 2014 r.)	absorpcja netto – najlepszy wynik w historii (wzrost o 56% w stosunku do 2014 r.)

Źródło¹⁶

Zasoby powierzchni biurowej Warszawy na tle wybranych miast na koniec I półrocza 2015 r.¹⁷

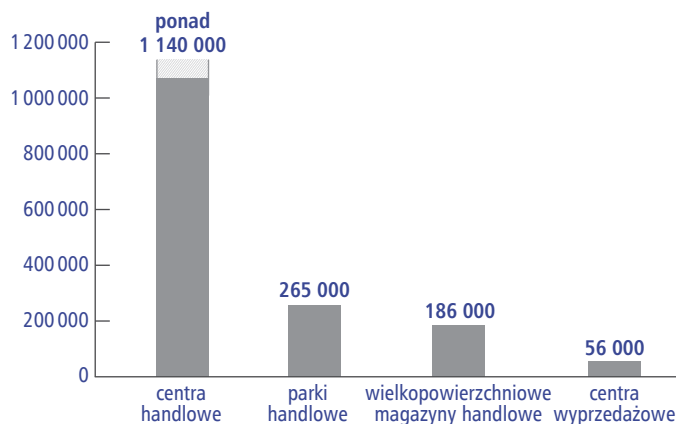

POWIERZCHNIA HANDLOWA AGLOMERACJI WARSZAWSKIEJ

Zasoby powierzchni handlowej w podziale na rodzaj obiektu (m²)¹⁹

1,65 mln m ²	64 tys. m ²
zasoby powierzchni handlowej na koniec IV kw. 2015 r.	powierzchnia handlowa oddana do użytku w 2015 r.

Źródło^{18, 19}

W roku akademickim 2014/2015 w Warszawie²³:

działało **ok. 70** uczelni publicznych i niepublicznych

studiowało **ok. 260 tys. osób** na uczelniach publicznych i niepublicznych z uprawnieniami do nadawania tytułu magistra

15. miejsce²⁴

na świecie wśród miast atrakcyjnych do życia dla osób w wieku 15-29 lat

Warszawa jest:

jedną z **5** siedzib **Campus Google** na świecie – placówek przeznaczonych dla startupów²⁶

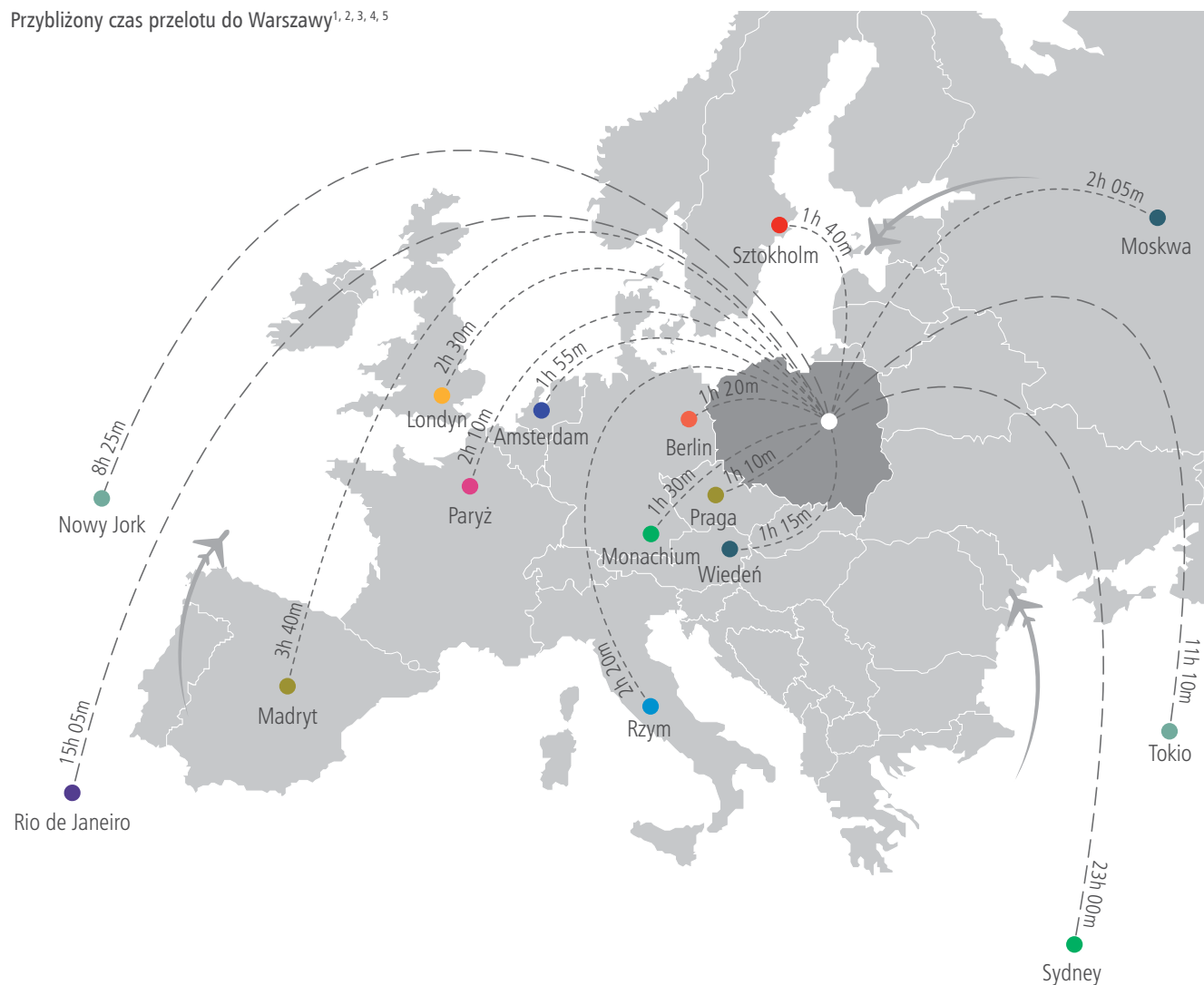
głównym sponsorem **Bitspiration** – największej w Polsce konferencji dla startupów²⁵

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

DOSTĘPNOŚĆ LOTNICZA

Przybliżony czas przelotu do Warszawy^{1, 2, 3, 4, 5}

LOTNISKO CHOPINA W WARSZAWIE

11,2 mln

obsłużonych
pasażerów

124,7 tys.

wykonanych
operacji lotniczych

175

kierunków
lotniczych

37%

udział w rynku
lotniczym w Polsce

Źródło^{6, 7, 8}

Odległość od centrum Warszawy⁹

Przybliżony czas dojazdu do centrum Warszawy¹⁰

samochód/
taksówka

Szybka
Kolej
Miejska

autobus

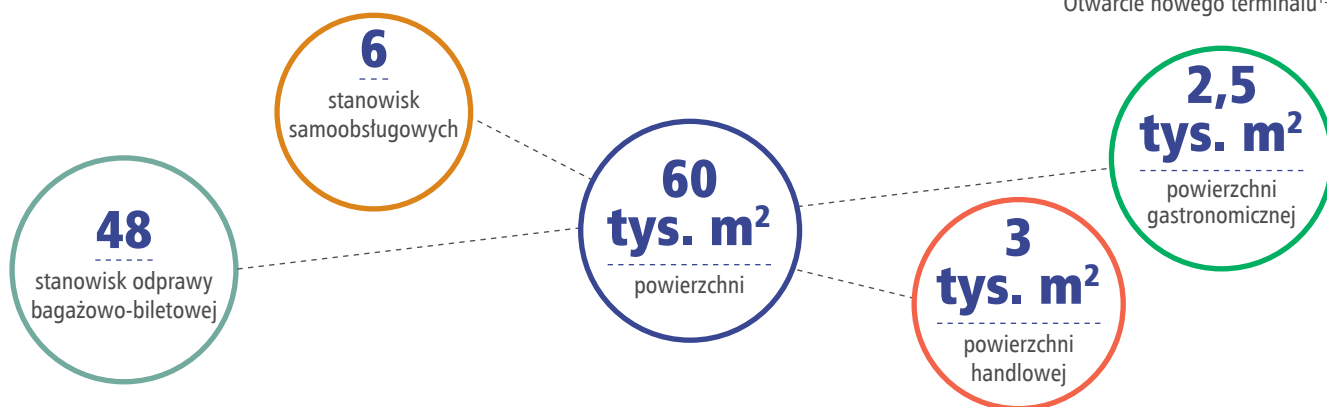
Najlepsze lotnisko w Polsce w plebiscycie magazynu *Business Traveller Poland*¹¹

Best Airports in Europe 2015¹²

Ranking porównujący europejskie lotniska pod względem udogodnień dla pasażerów

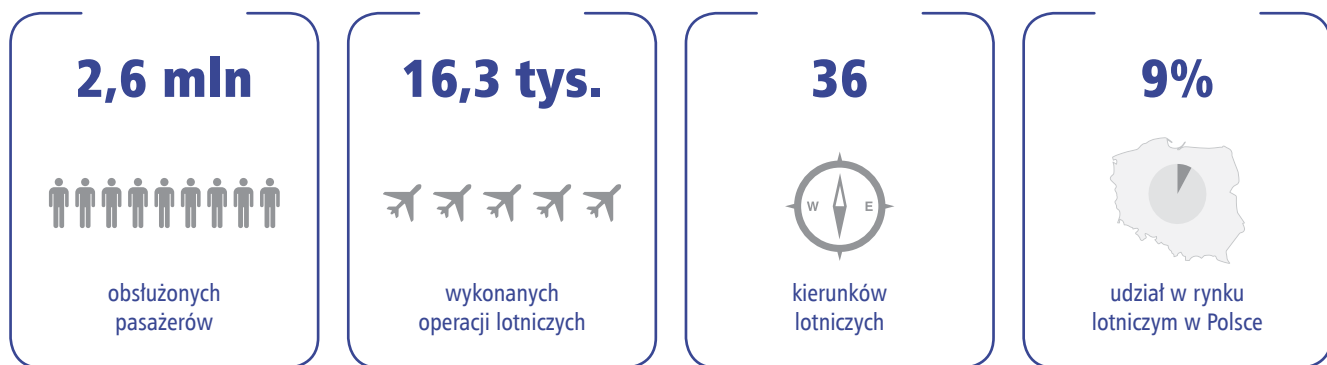
10. miejsce

Otwarcie nowego terminalu¹³

ok. **90%** startów na lotnisku odbyło się zgodnie z rozkładem – najlepszy wynik na świecie wśród średnich portów lotniczych¹⁴

LOTNISKO WARSZAWA/MODLIN

Źródło^{8, 15}

Odległość od centrum Warszawy¹⁶

Przybliżony czas dojazdu do centrum Warszawy^{10, 17}

samochód/taksówka/autobus

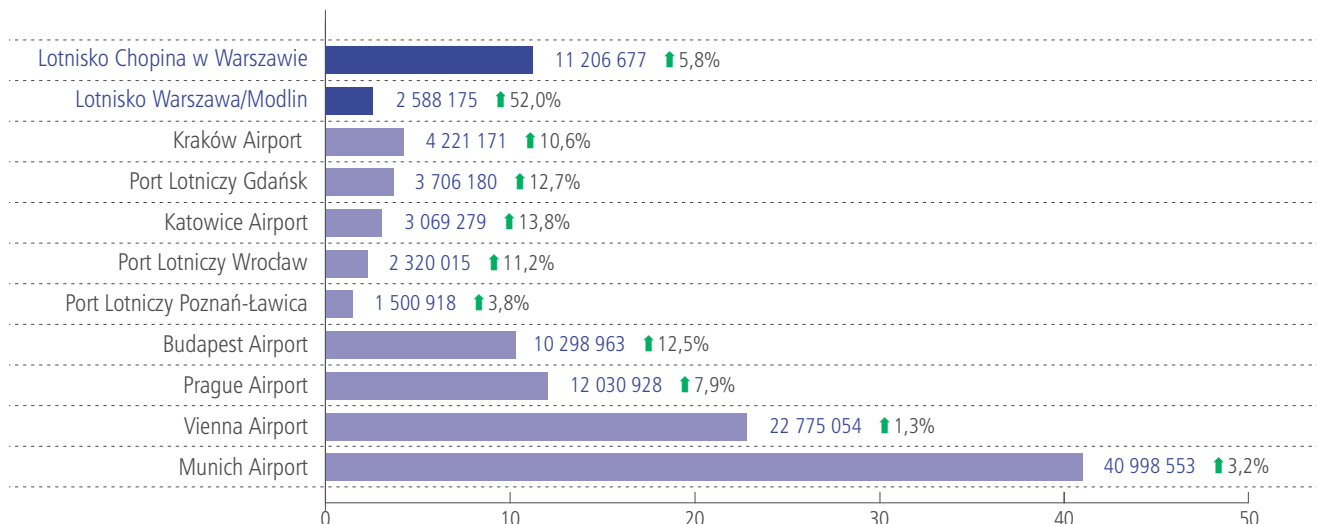
Najszybciej rozwijające się lotnisko w Europie według renomowanego serwisu analitycznego *anna.aero*¹⁸

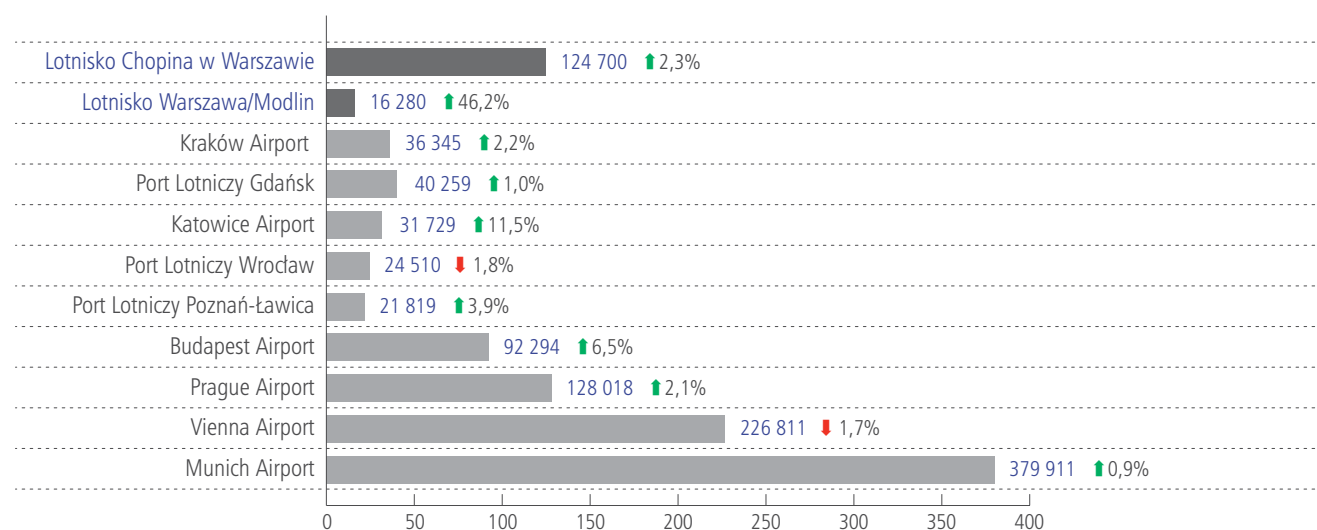
Otwarcie biznesowego salonu *SKYLounge*, przeznaczonego dla pasażerów oczekujących najwyższego standardu obsługi¹⁹

LOTNISKO CHOPINA W WARSZAWIE I LOTNISKO WARSZAWA/MODLIN NA TLE WYBRANYCH LOTNISK

Obsłużeni pasażerowie – liczba i procentowa zmiana w stosunku do 2014 r.

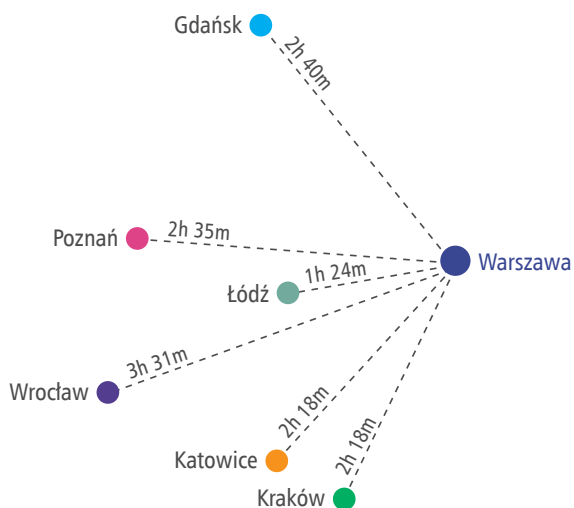
Wykonane operacje lotnicze – liczba i procentowa zmiana w stosunku do 2014 r.

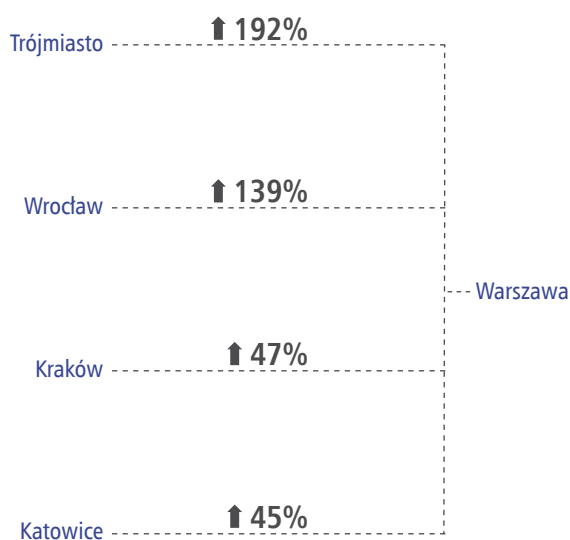
Źródło^{6, 7, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29}

DOSTĘPNOŚĆ KOLEJOWA

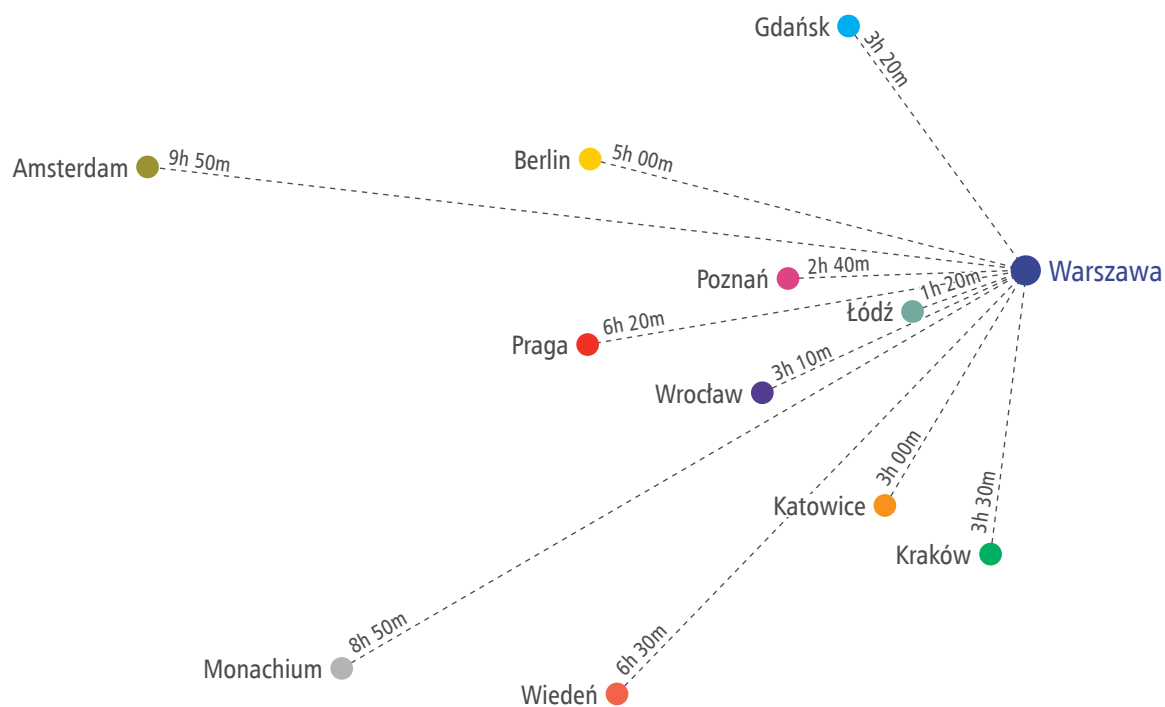
Czas przejazdu do Warszawy³⁰

Wybrane relacje PKP Intercity – wzrost liczby pasażerów³¹

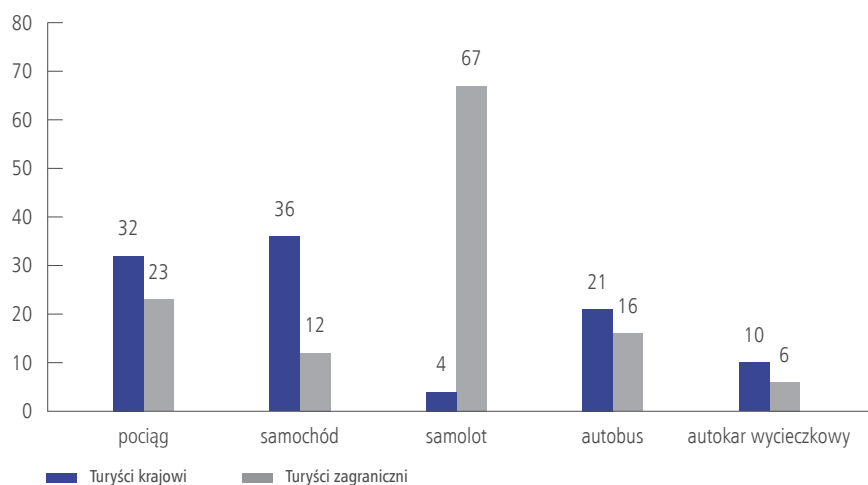

Przybliżony czas dojazdu do Warszawy

ŚRODKI TRANSPORTU TURYSTÓW DO WARSZAWY³²

Środki transportu wykorzystywane przez turystów w podróży do Warszawy (%)^{*}

^{*}podane odsetki przekraczają sumę 100%, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jeden środek transportu

BAZA NOCLEGOWA

ponad
420
obiektów
noclegowych*

*na podstawie danych z UM i MSiT

ponad
36 tys.
miejsc
noclegowych*

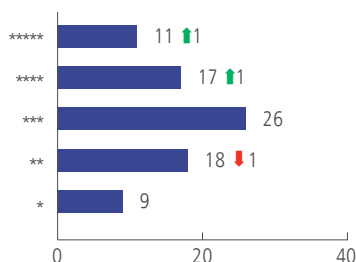
*na podstawie danych z UM i MSiT

Źródło¹

HOTELE*

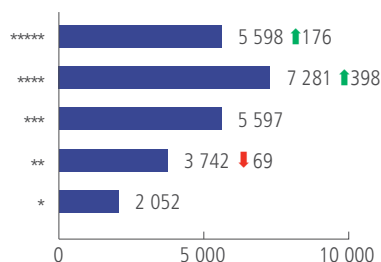
*na podstawie danych z UM i MSiT

Obiekty wg kategorii – liczba i zmiana
w stosunku do 2014 r.¹

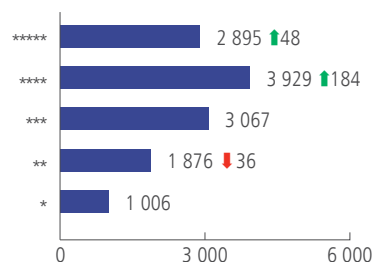
razem
81
↑1

Miejsca noclegowe wg kategorii hoteli
– liczba i zmiana w stosunku do 2014 r.¹

razem
24 270
↑505

Pokoje wg kategorii hoteli – liczba i zmiana
w stosunku do 2014 r.¹

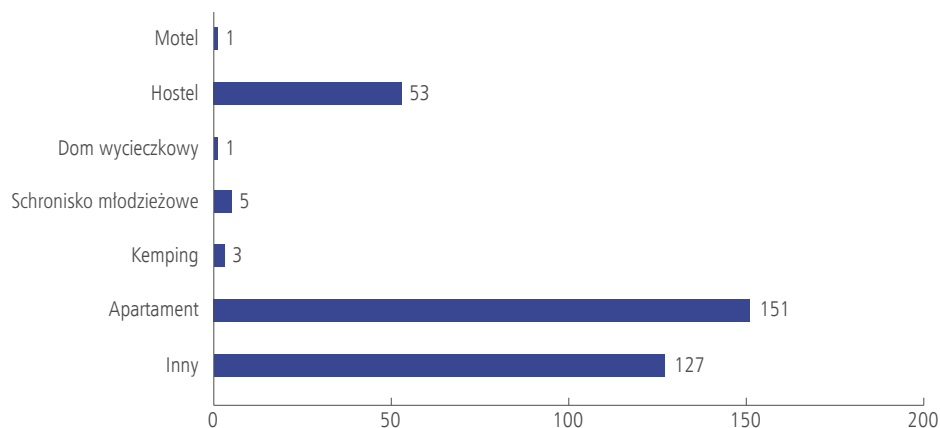

razem
12 773
↑196

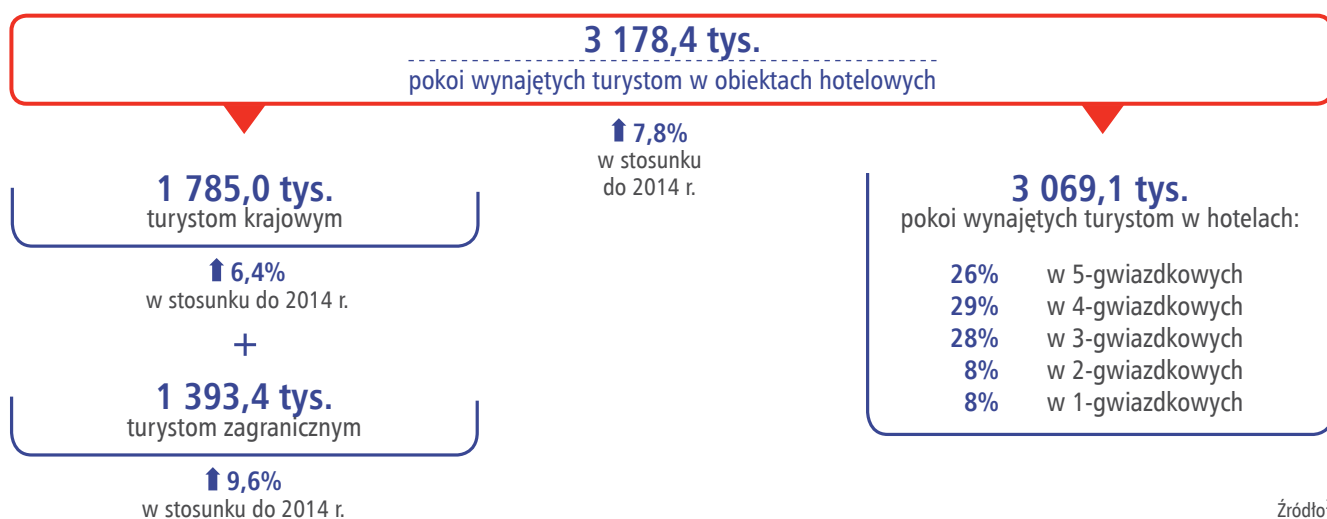
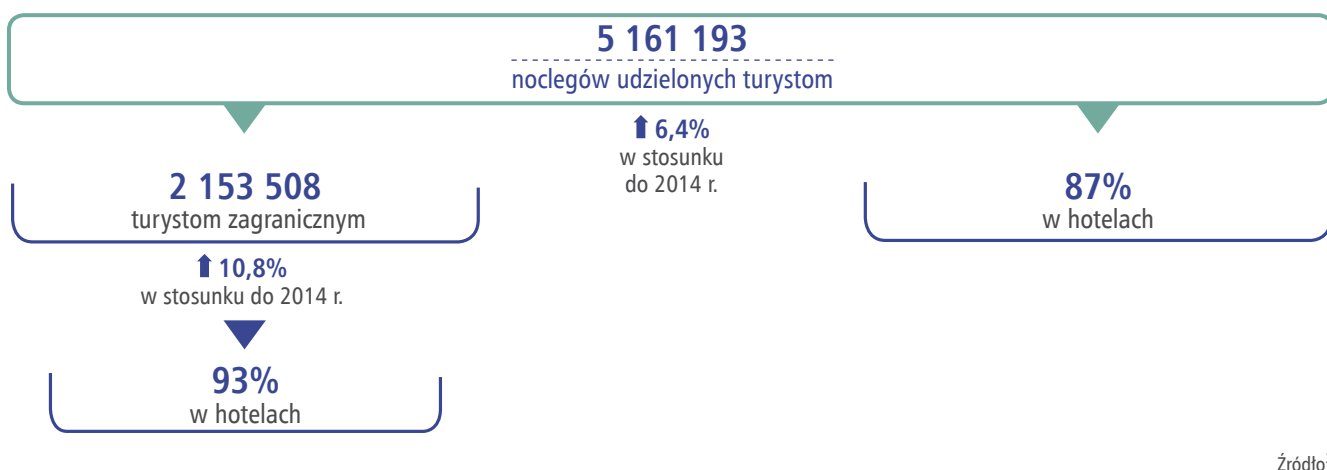
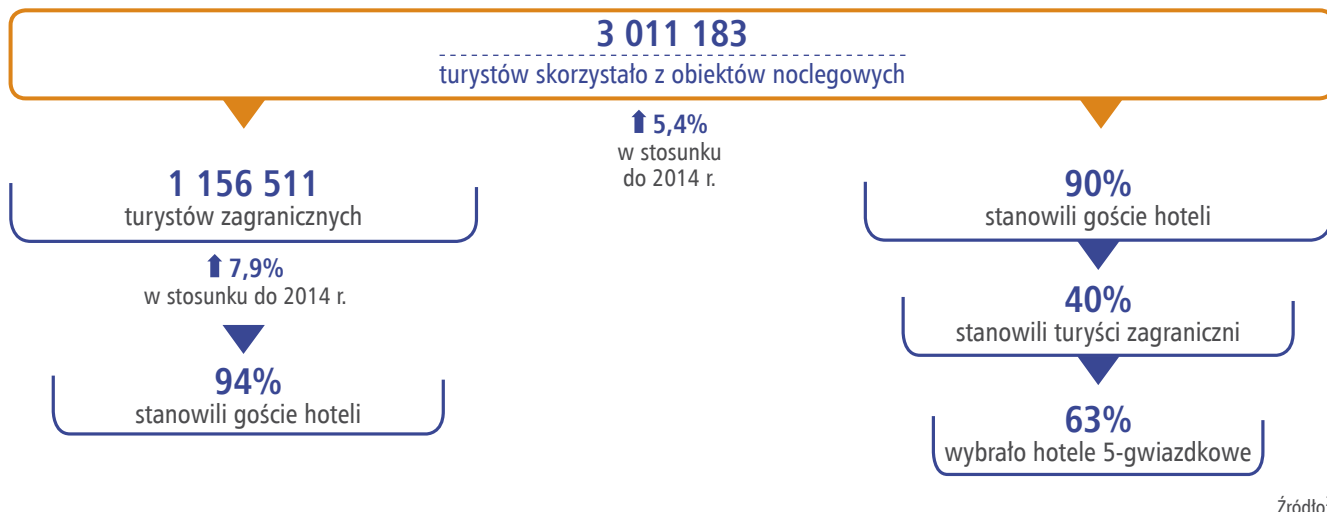
INNE OBIEKTY NOCLEGOWE*

*na podstawie danych z UM i MSiT

Liczba obiektów¹

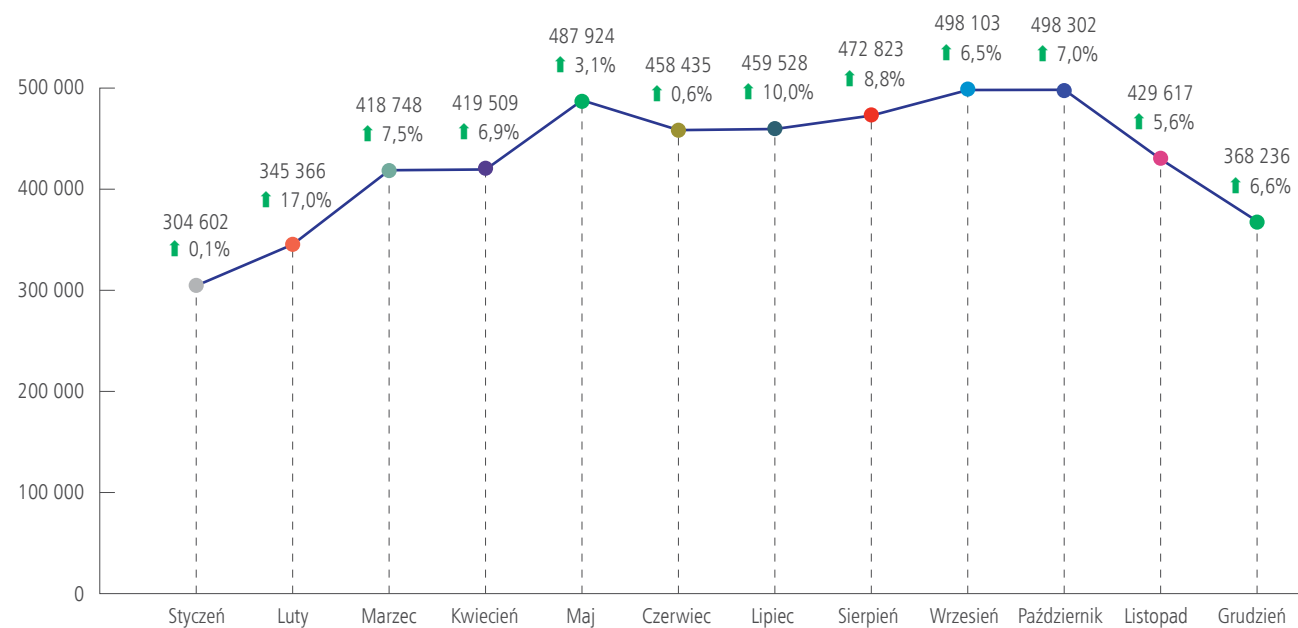
razem
341

Wykorzystanie pokoi

- ▶ 69% w obiektach hotelowych (3,5 p.p. więcej niż w 2014 r.)
- ▶ 71% w hotelach, w tym największe w miesiącach: wrzesień (83%), październik (80%) i maj (79%)

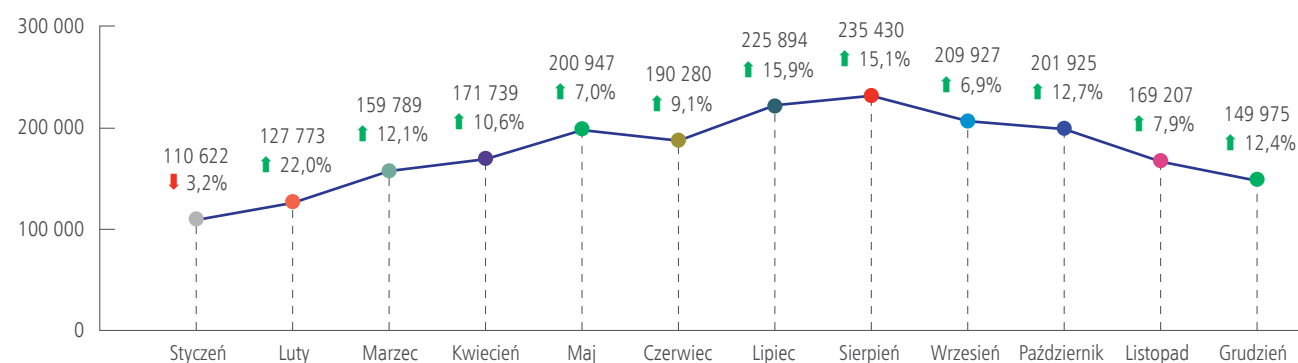
Noclegi udzielone turystom wg miesięcy – liczba i procentowa zmiana w stosunku do analogicznego okresu w 2014 r.*

*dane z obiektów, które złożyły sprawozdania do GUS

Źródło^{3, 4, 5, 6}

Noclegi udzielone turystom zagranicznym wg miesięcy – liczba i procentowa zmiana w stosunku do analogicznego okresu w 2014 r.*

*dane z obiektów, które złożyły sprawozdania do GUS

Źródło^{3, 4, 5, 6}

1,7
dnia

średni czas pobytu turystów
w obiektach noclegowych
(1,9 dnia w przypadku
turystów zagranicznych)*

*dane z obiektów, które złożyły sprawozdania do GUS

1.
miejsce

w Polsce pod względem liczby noclegów
udzielonych turystom (5,2 mln), przed
Krakowem (4,6 mln) oraz nadmorskim
powiatem kołobrzeskim (4,3 mln)*

*dane z obiektów, które złożyły sprawozdania do GUS

41.
miejsce

w Polsce wśród powiatów
i miast na prawach powiatu
pod względem liczby udzielonych
noclegów na liczbę ludności*

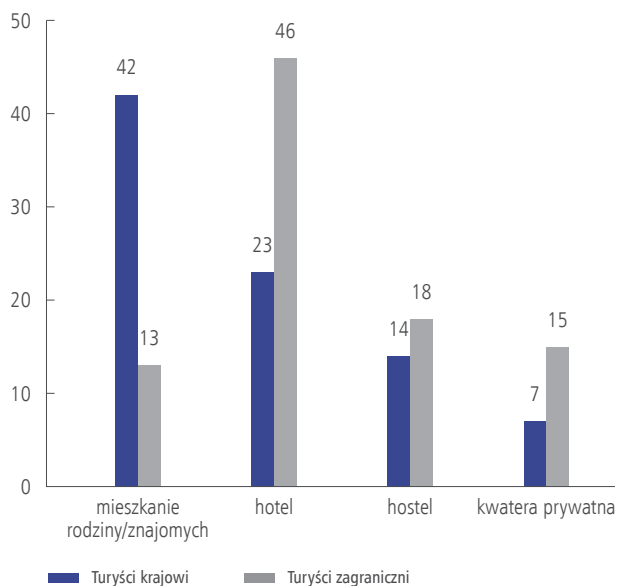
*dane z obiektów objętych sprawozdaniem

Źródło^{2, 7}

90% turystów odwiedzających Warszawę nocuje w mieście⁹

Najbardziej popularne formy zakwaterowania turystów (%)⁹

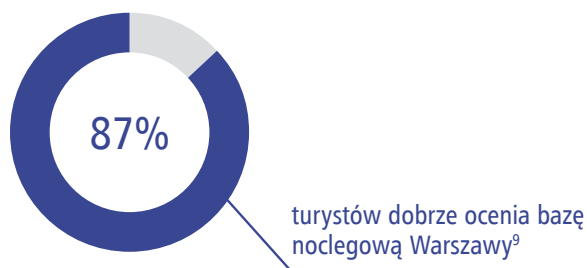
↑ 9,3%
wzrost średniego RevPAR pokoi hotelowych
(przychodu na dostępny pokój)*

*dane za styczeń-lipiec 2015
w odniesieniu do analogicznego okresu w 2014 r.

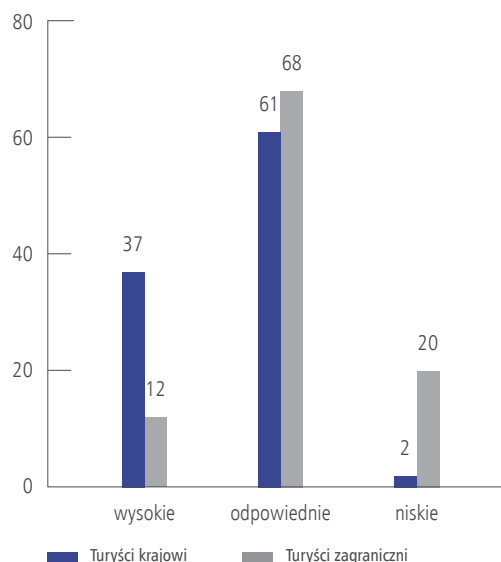
↑ 1,8%
wzrost średniego ADR pokoi hotelowych
(średniej stawki za pokój)*

*dane za styczeń-lipiec 2015
w odniesieniu do analogicznego okresu w 2014 r.

Źródło⁸

Stosunek cen do jakości usług bazy noclegowej w opinii turystów (%)⁹

Hotel Intercontinental jako jedyny w Polsce otrzymał **5 na 5** możliwych symboli budynku (określających poziom oferowanych usług) w **Czerwonym Przewodniku Michelin „Main Cities of Europe”**.

W przewodniku zawierającym recenzje 1 537 europejskich hoteli opisano **14 obiektów z Warszawy**. Inspektorzy Michelin wyróżnili dodatkowo atmosferę panującą w dwóch warszawskich hotelach – **Le Régina** i **Rialto**.

Źródło¹⁰

Kraków – 265 zł
Gdańsk – 248 zł

Wrocław – 239 zł
Poznań – 235 zł

Źródło¹¹

ATRAKCJE TURYSTYCZNE

WYBRANE OBIEKTY – FAKTY I LICZBY

Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie^{1, 2, 3}

2,1 mln

odwiedzających

Odrestaurowanie, po trwającej trzy lata konserwacji, Pałacu na Wyspie wraz z otoczeniem nagrodzone Sybillą 2015 w kategorii „Konserwacja i ochrona dziedzictwa kultury”

Ponad 300 wykonawców na Festiwalu Strefa Ciszy, będącym połączeniem muzyki z pięknem ogrodów i architektury XVIII w.

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie^{4, 5, 6}

2,4 mln

odwiedzających

Multimedialne pokazy, muzyka klasyczna i świetlny mapping – wilanowski ogród po raz kolejny zamienił się w Ogród Światła

Rozpoczęto renowację kolejnych wnętrz, m.in. Sali Uczty Jana III oraz dostosowywanie oferty muzealnej do potrzeb osób niepełnosprawnych

Muzeum Narodowe w Warszawie^{7, 8}

338 tys.

odwiedzających

Blisko 104 tys. osób obejrzało wystawę czasową „Olga Boznańska (1865-1940)” – to największy sukces frekwencyjny ostatnich lat

Muzeum zostało wyróżnione certyfikatem „Miejsce Przyjazne Seniorom”

Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum^{9, 10}

670 tys.

odwiedzających

Otwarcie unikatowych wystaw czasowych: „Napoleon i sztuka” prezentującej artystyczne dokonania Francji doby napoleońskiej oraz „Nowy początek władców Polski. Waldemar Świerzy kontra Jan Matejko” z kolekcją uwspółcześnionych portretów władców Polski

Odnowiony Ogród Górny został otwarty dla publiczności

Muzeum Powstania Warszawskiego^{11, 12}

684 tys.

odwiedzających

Rekordowe zainteresowanie przygotowaną dla Google Cultural Institute wystawą z okazji 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej – w jeden weekend wystawę obejrzało ponad 140 tys. internautów z całego świata

Do muzeum trafił cenny eksponat – szczątki samolotu Liberator odnalezione w Jeziorze Kamionkowskim

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN^{13, 14}

578 tys.

odwiedzających

Tysiące osób świętowały pierwsze urodziny wystawy stałej

Muzeum otrzymało nagrodę Culture.pl Superbrands – jako pierwsza instytucja w historii tego wyróżnienia

Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie^{15, 16, 17}

85 tys.

odwiedzających

Pianino marki Pleyel z autografem Fryderyka Chopina zostało przekazane na własność Narodowemu Instytutowi Fryderyka Chopina

Uruchomiono ChopinPASS – pakiet wstępu do muzeum oraz do Domu Urodzenia Chopina w Żelazowej Woli wraz z bezpośrednim transportem między placówkami

Muzeum Techniki i Przemysłu NOT^{18, 19}

117 tys.

odwiedzających

Otwarcie wystawy „Na falach eteru przez klimaty PRL-u”, prezentującej m.in. wiekowe radia oraz gramofony

Organizacja Festiwalu Dawnego Oprogramowania PIRELOZA, podczas którego odwiedzający mieli możliwość zagrania w dawne gry komputerowe

Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski^{20, 21}

138 tys.

odwiedzających

Otwarcie wystawy czasowej jednej z najwybitniejszych współczesnych polskich artystek – Natalii LL

W ramach letniego projektu CSW ARCHIPELAG JAZDÓW powstał ogród roślin migrujących

Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki^{22, 23}

128 tys.

odwiedzających

Otwarcie wystawy czasowej „Kanibalizm? O zawłaszczeniach w sztuce”, poświęconej zapożyczeniom w sztuce

Otwarcie wystawy czasowej „Zaraz po wojnie”, poświęconej wpływowi nastrojów społecznych i napięć politycznych na sztukę

Centrum Nauki Kopernik^{24, 25}

1,2 mln

odwiedzających

Otwarcie stałej bezpłatnej wystawy edukacyjnej „Patrz: Ziemia”, na której można zobaczyć Ziemię i wszechświat oczami astronautów

Tłumy gości na astronomicznych wydarzeniach w Parku Odkrywców – m.in. 12 tys. uczestników Nocy Spadających Gwiazd

PGE Narodowy^{26, 27}

2,0 mln

odwiedzających

Rekordowy rok – ponad 500 wydarzeń na stadionie, w tym Kings on Ice – show na lodzie w wykonaniu najlepszych łyżwiarzy, w tym mistrzów olimpijskich

Finał Ligi Europy – o jedno z najważniejszych trofeów piłkarskich walczyła hiszpańska Sevilla i ukraiński Dnipro Dniepropietrowsk

Pałac Kultury i Nauki^{28, 29, 30}

558 tys.

odwiedzających

Pałac Kultury i Nauki skończył 60 lat. Urodzinowa akcja „Zagraj w Tetris w oknach Pałacu Kultury” laureatem konkursu „Najlepsze Wydarzenie Lata 2015” wg Brief for Poland

Z okazji Międzynarodowego Dnia Pszczoły na dachu Teatru Studio w PKiN powstała pierwsza miejska pasieka

Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie^{31, 32}

683 tys.

odwiedzających

Nowe Akwarium i rekordowa liczba zwierząt: ZOO ma już 3 796 mieszkańców

Otwarcie odrestaurowanej zabytkowej willi Żabińskich

Źródło^{33, 34, 35, 36, 37}

Top 5 największych atrakcji turystycznych w Warszawie³⁸

Turyści krajowi:

Turyści zagraniczni:

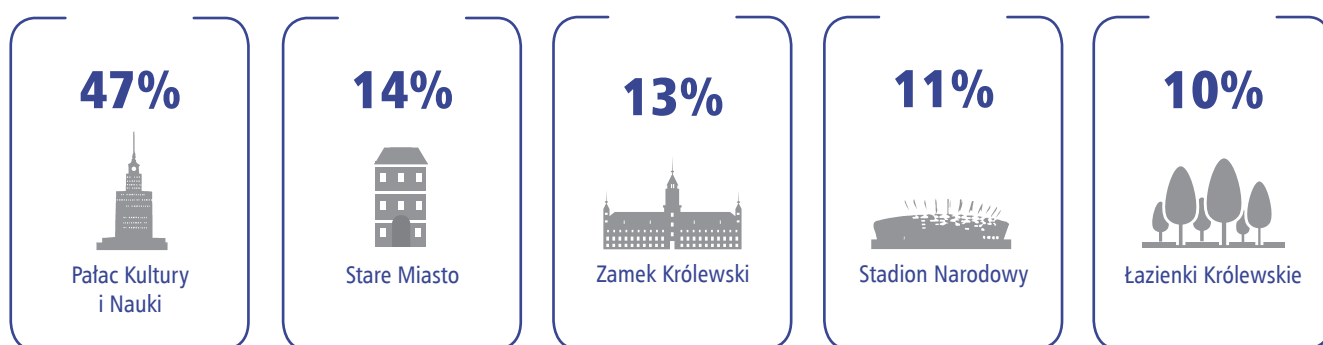

Nowy obiekt na mapie atrakcji^{39, 40}

Muzeum Warszawskiej Pragi

- ▶ placówka chroniąca i propagująca dziedzictwo całego obszaru prawobrzeżnej Warszawy
- ▶ jedno z pierwszych w historii miasta muzeów zlokalizowanych na prawym brzegu Wisły

Wybrane miejsca, obiekty bądź budynki najbardziej kojarzone przez mieszkańców z Warszawą*

*badani mogli wskazać więcej niż jedno miejsce, obiekt bądź budynek

Źródło⁴¹

Top 3 najpopularniejszych miejsc w Warszawie na Instagramie występujących przy #warsaw⁴²

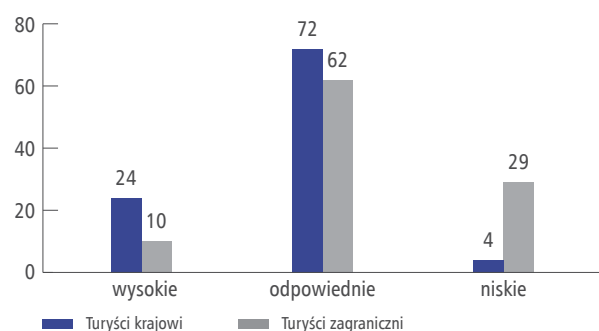

- 1 Pałac Kultury i Nauki
- 2 Stare Miasto
- 3 Wisła

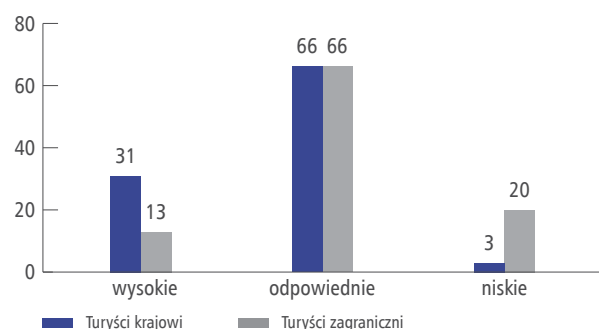
23. miejsce #warsaw
oraz
34. miejsce #warszawa
na polskojęzycznym
Instagramie

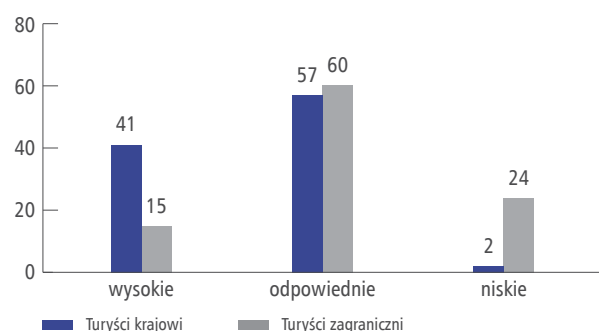
Stosunek cen do jakości – ceny wydarzeń kulturalnych (%)

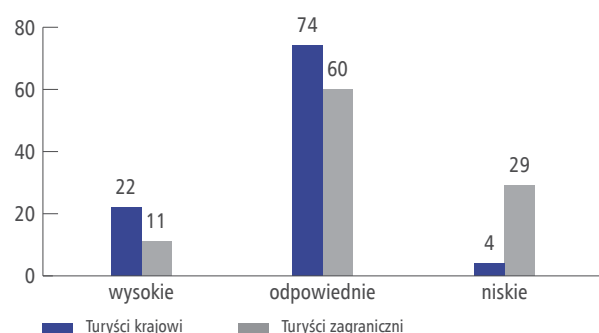
Stosunek cen do jakości – ceny imprez sportowych (%)

Stosunek cen do jakości – ceny za rozrywkę (kluby, puby, dyskoteki) (%)

Stosunek cen do jakości – ceny usług przewodnickich (%)

ZIELONA WARSZAWA

TERENY ZIELENI

44%

udział terenów zieleni*
w powierzchni miasta

*lasy, parki, zieleńce, ogrody działkowe itp.

Źródło¹

20%

udział terenów zieleni*
w powierzchni strefy śródmiejskiej

*lasy, parki, zieleńce, ogrody działkowe itp.

ok. 15%

las w powierzchni
miasta

(w tym rezerwaty np. Las Bielański, Las Kabacki)

27

kompleksów
lasów miejskich

Źródło^{1, 2}

95

parków
(średnia powierzchnia
parku – 10,6 ha)

2 248

drzew
– pomników przyrody

ponad **19 tys.** drzew i **40 tys.** krzewów posadzono w 2015 r. na terenach zarządzanych przez m.st. Warszawę²

76%

mieszkańców uważa, że Warszawa
to miasto z dużą ilością zieleni³

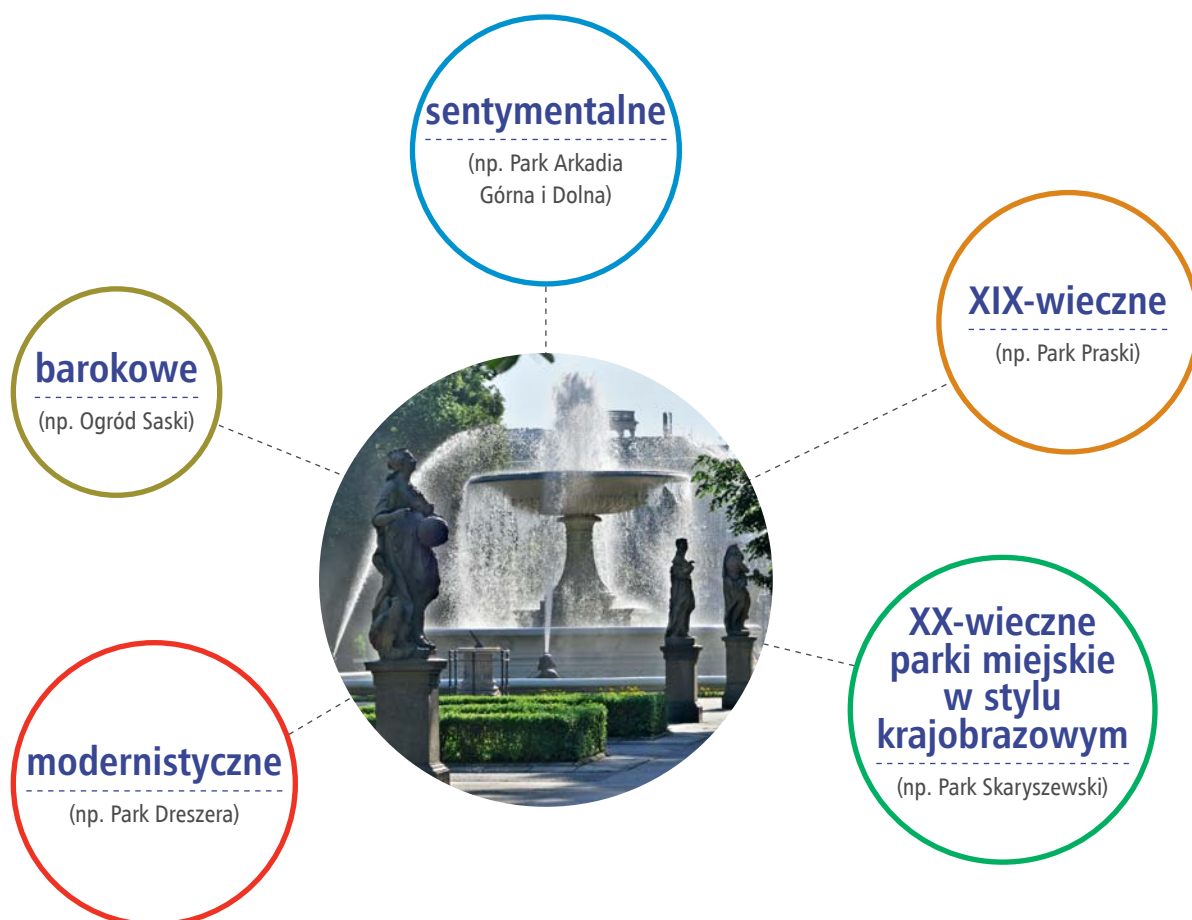
88%

mieszkańców dobrze ocenia
stan zieleni w mieście⁴

Warszawa jest unikalnym miastem pod względem przyrodniczym. Wyróżnia się nie tylko przepływającą przez nią dużą, **półdziką rzeką – Wisłą**, ale też jest jedną z zaledwie dwóch stolic na świecie, które graniczą z parkiem narodowym. Kampinoski Park Narodowy to miejsce wypoczynku dla mieszkańców i osób odwiedzających stolicę (można dojechać do niego komunikacją miejską), mające pozytywny wpływ na miasto: **licząca 38 tys. ha puszcza zasila stolicę czystym powietrzem**. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że aż 79% mieszkańców stolicy mieszka nie dalej niż 300 metrów od miejskich terenów zielonych o powierzchni co najmniej 5 tys. m².

Atutem zieleni w Warszawie jest nie tylko dzikość terenów nadrzecznych. W strefie śródmiejskiej – najstarszej zurbanizowanej części miasta – znajdują się parki historyczne, pochodzące z różnych epok i reprezentujące różne mody i style:

Oferta rekreacyjna na terenach zielonych, w szczególności latem, jest bardzo bogata zarówno dla osób lubiących aktywny wypoczynek, jak i amatorów kultury i sztuki. Realizowane są liczne imprezy plenerowe: warsztaty (edukacyjne, artystyczne i in.), spotkania muzyczne, teatralne i taneczne, a także gry plenerowe i rozgrywki sportowe. Do tradycyjnych imprez letnich należą **koncerty Chopinowskie** w Łazienkach Królewskich. Ponadto na terenach zielonych miasta znajdują się **164 siłownie plenerowe**.

Dotychczas tytuł otrzymały takie miasta, jak Sztokholm, Hamburg, Kopenhaga czy Lubljana, które były oceniane pod kątem lokalnego wkładu na rzecz zapobiegania globalnej zmianie klimatu, terenów zieleni miejskiej, ochrony przyrody i bioróżnorodności, eko-innowacji czy zarządzania środowiskiem na poziomie władz lokalnych.

**Warszawa
kandydatem
do Zielonej
Stolicy
Europy 2018**

Źródło⁵

Wybrane wydarzenia organizowane w Warszawie w 2015 r. w związku z uczestnictwem w platformie „Partnerstwo dla Klimatu”

Światowy Dzień Ziemi
gromadzący tysiące
uczestników

Godzina dla Ziemi
w ramach której gasną
iluminacje spektakularnych
budynków

Światowy Dzień Wody
organizowany pod
auspicjami ONZ

Edukacyjny Piknik z Klimatem
prezentujący działania w ra-
mach platformy „Partnerstwo
dla Klimatu”

Święto Drzewa
– wspólne sadzenie roślin na
rzecz zwiększania świadomo-
ści ekologicznej społeczeństwa

Dzień bez samochodu
popularyzujący
alternatywne środki
transportu, np. rower

Warszawski Dzień Energii
promujący ideę smart
cities w ramach Europejskiego
Tygodnia Zrównoważonej
Energii

Warszawskie Dni Recyklingu
popularyzujące segregację
surowców wtórnych

Źródło⁷

ROWEROWA WARSZAWA

Warszawski rower publiczny **Veturilo** jednym z siedmiu największych i jednym z najpopularniejszych systemów wypożyczalni rowerowych w Europie

co
10 sek

średnio tak często
wypożyczano rower
Veturilo

średnio tak często
rejestrował się nowy
użytkownik

co
4 min

15 955

dzienny
rekord
wypożyczeń

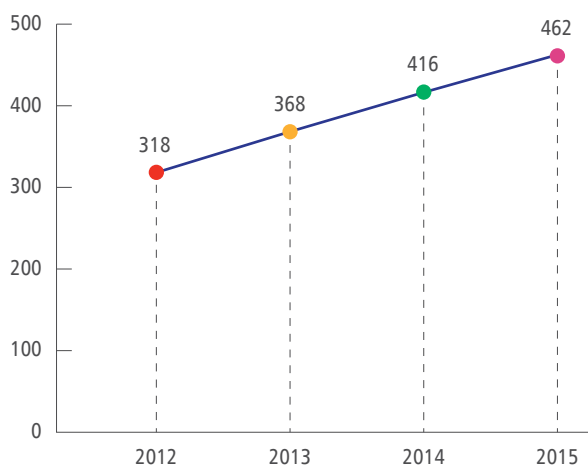

Wśród **3 039** rowerów do wypożyczenia
jest **10 tandemów** i **10 rowerów
dla dzieci** w ramach pierwszej na świecie
wypożyczalni rowerów **Veturilko**

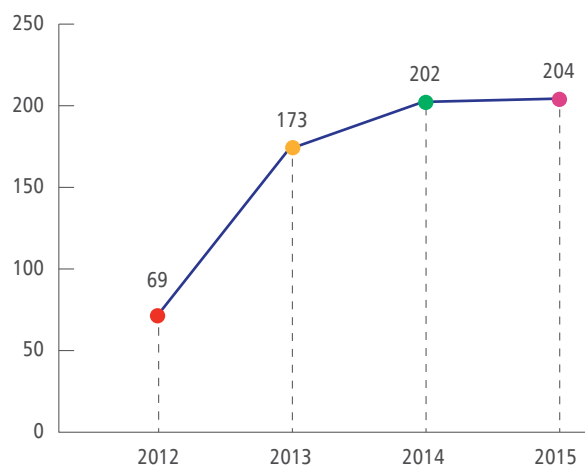
Źródło⁹

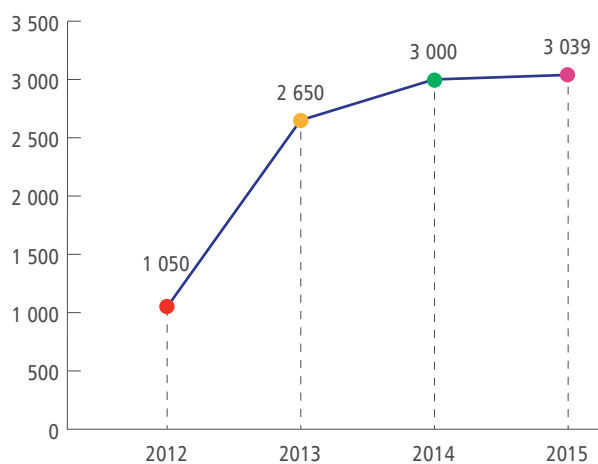
Długość sieci rowerowej w latach 2012-2015 (km)¹

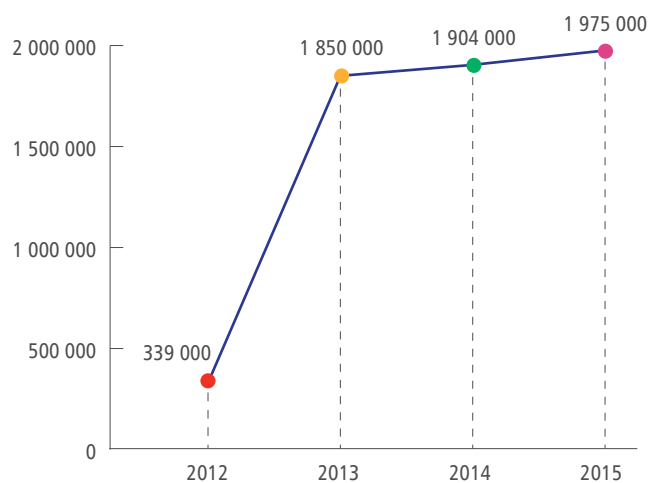
Liczba stacji wypożyczeń Veturilo w latach 2012-2015¹

Liczba rowerów Veturilo do wypożyczenia w latach 2012-2015¹

Liczba wypożyczeń rowerów Veturilo w latach 2012-2015¹

WARSZAWSKA WISŁA

Wisła to duża, półdzika rzeka, przepływająca przez Warszawę na swoim śródkowym odcinku. Ciągnie się przez miasto na długości **28 km**, między 498 a 526 kilometrem. Jej prawy brzeg utrzymywany jest w naturalnej postaci i na prawie 4 km długości nie posiada żadnych budowli regulacyjnych, co w tej wielkości mieście jest ewenementem na skalę europejską. Teren ten należy do obszarów **Natura 2000** – są na nim realizowane programy ochrony siedlisk ptaków i restytucji łąk zalewowych. Wiślane archipelagi wysp, wysepek i łach ułatwiają przeprawę ssaków z jednego brzegu na drugi, a na obszarze warszawskiego odcinka Wisły występują tak rzadkie i chronione gatunki ssaków, jak bóbr, wydra czy łось.

Źródło^{1, 2, 3}

Nad rzeką można oddawać się przeróżnym aktywnościom: od spacerów, biegania, jazdy na rowerze, biegówek zimą po pływanie statkiem wycieczkowym, tramwajem wodnym, promem, motorówką, kajakiem, na deskach do Stand Up Paddle i wakeboardingu, a nawet tradycyjną łodzią pychówką. Do infrastruktury umożliwiającej różnorodne aktywności nad rzeką należy m.in.:

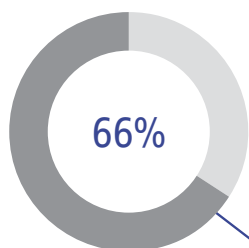

Źródło⁴

W opinii użytkowników Wisła jest unikatowym w skali miasta połączeniem natury i kultury, spotkaniem cywilizacji (lewy brzeg) i dzikości (prawy brzeg) w centrum miasta. Najbardziej cenią oni sobie samą obecność wody, spokój i ciszę, naturę i zielen, ładne widoki oraz plaże.

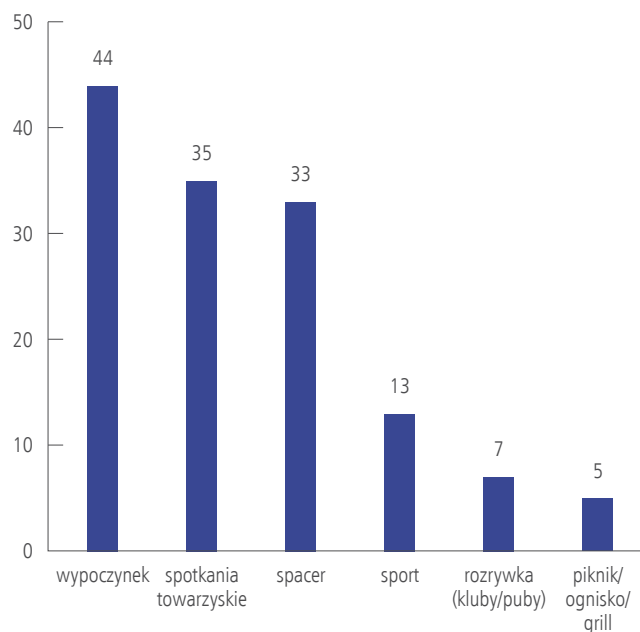

Źródło⁵

mieszkańców uważa, że Warszawa to miasto z atrakcyjnym brzegiem Wisły⁶

Główne aktywności użytkowników nad Wisłą (%)^{*}

^{*}podane odsetki przekraczają sumę 100%, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jedną aktywność

Źródło⁵

97%

użytkowników uznaje Wisłę za przyjemne miejsce do spędzania czasu

92%

użytkowników uznaje Wisłę za bezpieczne miejsce do spędzania czasu

82%

użytkowników pozytywnie ocenia zmiany, które zaszły nad Wisłą w ciągu ostatnich 10 lat

10%

użytkowników Wisły mieszka poza Warszawą

Źródło⁵

CHARAKTERYSTYKA RUCHU TURYSTYCZNEGO

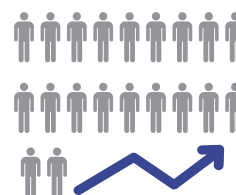
Szacunek wielkości ruchu turystycznego w latach 2010-2015¹

Rodzaj pobytu	Liczba osób w tys.					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Odwiedzający zagraniczni	115	120	130	133	140	150
Turyści zagraniczni	2 150	2 250	2 390	2 420	2 550	2 650
Łącznie odwiedzający i turyści zagraniczni	2 265	2 370	2 520	2 563	2 690	2 800
Odwiedzający krajowi	1 220	1 240	1 280	1 292	1 360	1 650
Turyści krajowi	3 280	3 450	3 600	3 752	3 950	4 000
Łącznie odwiedzający i turyści krajowi	4 500	4 690	4 880	5 044	5 310	5 650
Łącznie odwiedzający	1 335	1 360	1 410	1 425	1 500	1 800
Łącznie turyści	5 430	5 700	5 990	6 172	6 500	6 650
Łącznie odwiedzający i turyści	6 765	7 060	7 400	7 597	8 000	8 450
Dynamika w %	↑ 2,3	↑ 4,4	↑ 4,8	↑ 2,7	↑ 5,3	↑ 5,6

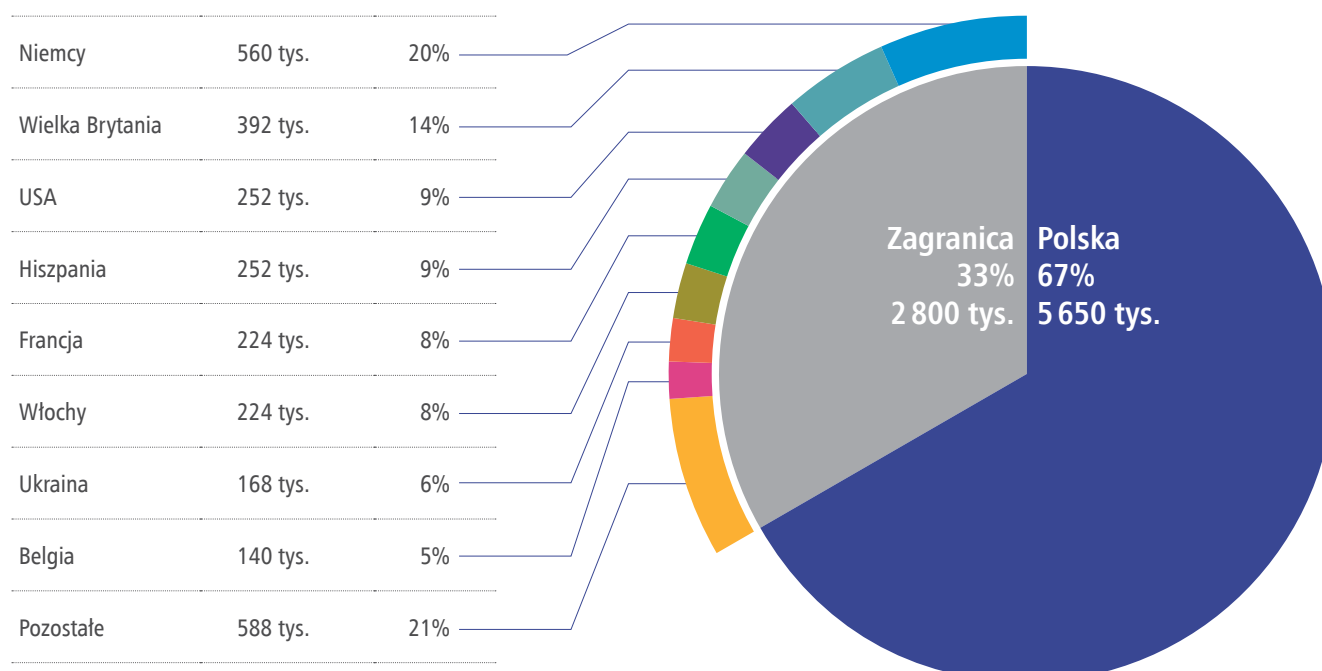
MasterCard 2015 Global Destination Cities Index²

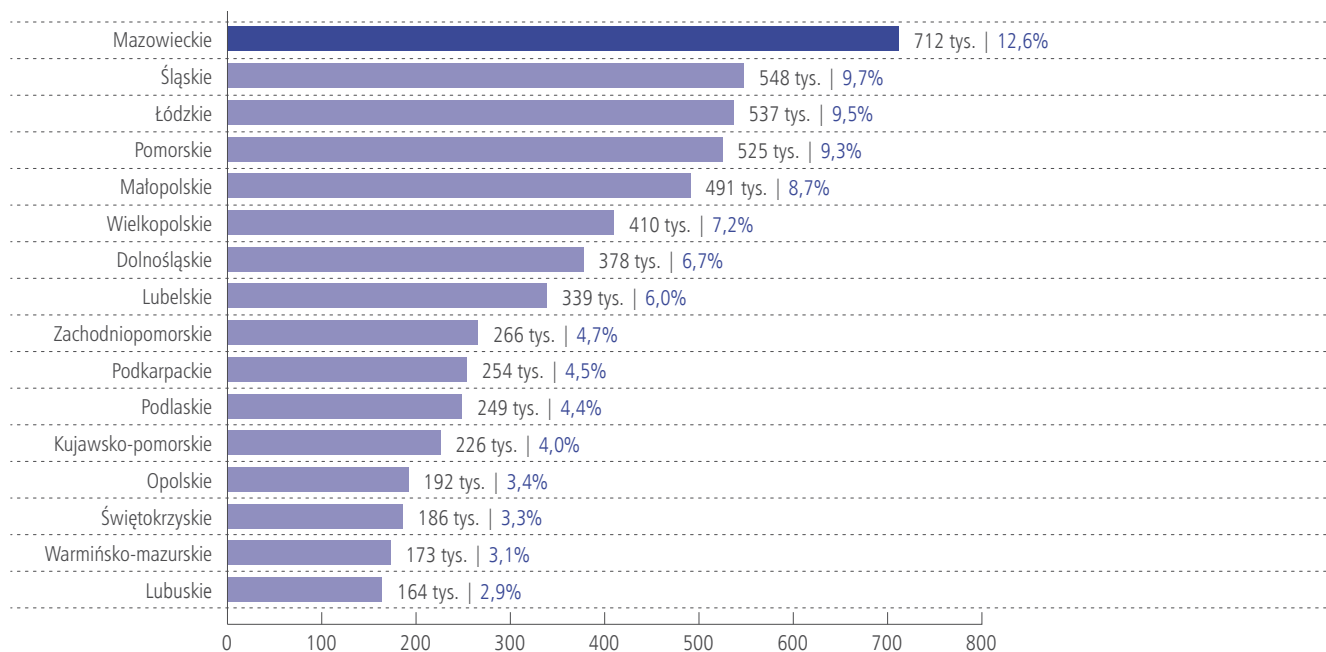
[8. miejsce]

w rankingu najszybciej rozwijających się europejskich miast pod względem wzrostu liczby turystów zagranicznych

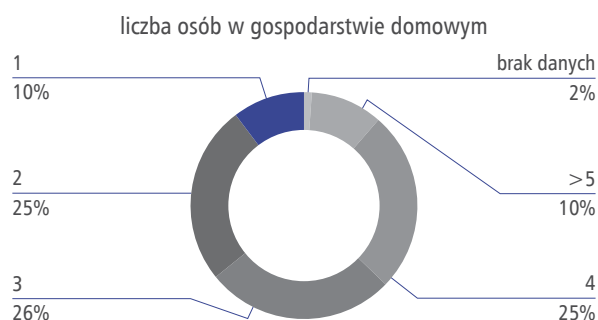
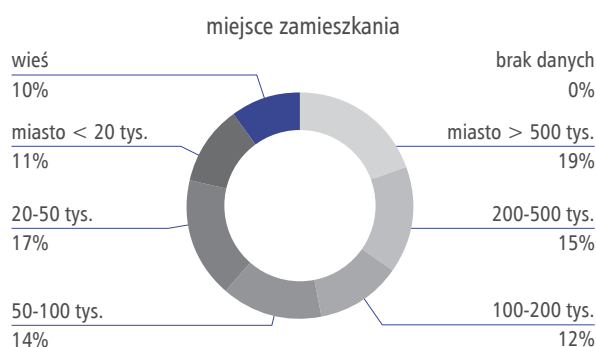
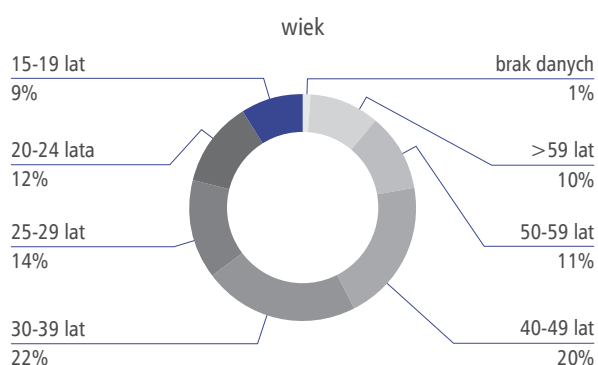
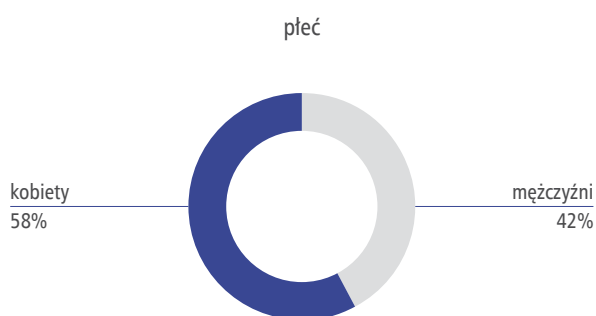

Szacunkowa liczba i udział procentowy turystów i odwiedzających wg krajów¹

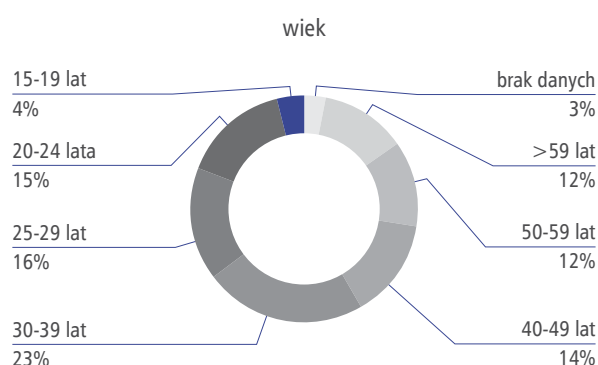
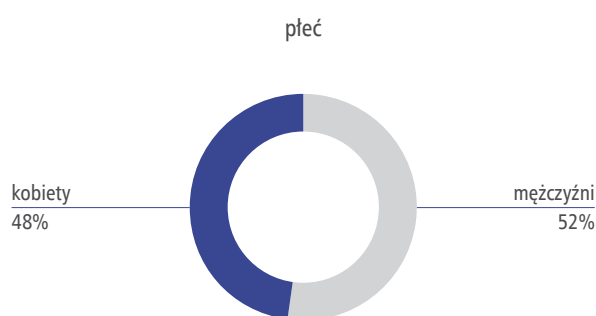

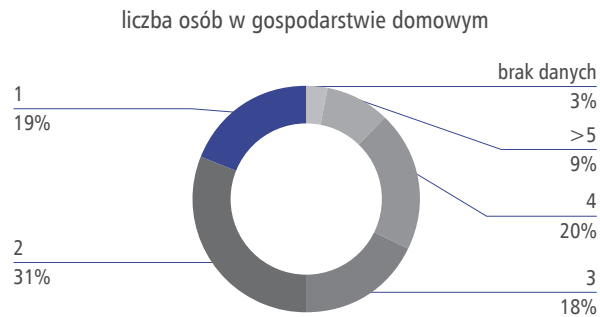
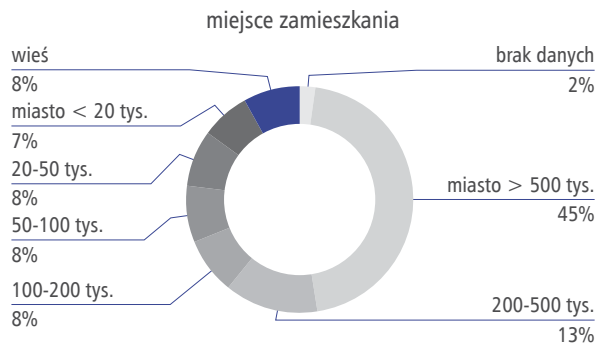

PROFIL TURYSTY KRAJOWEGO³

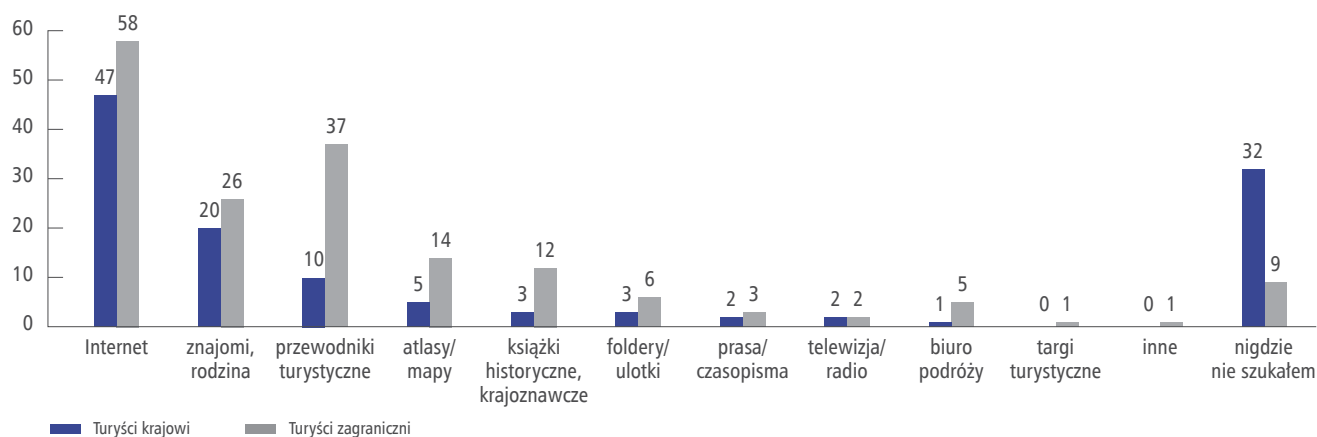

PROFIL TURYSTY ZAGRANICZNEGO³

Źródła informacji o Warszawie (%)*

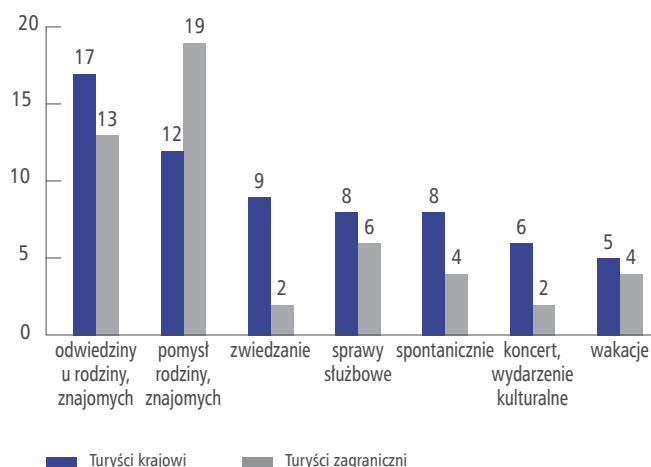
*podane odsetki przekraczają sumę 100%, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jedno źródło

Źródło³

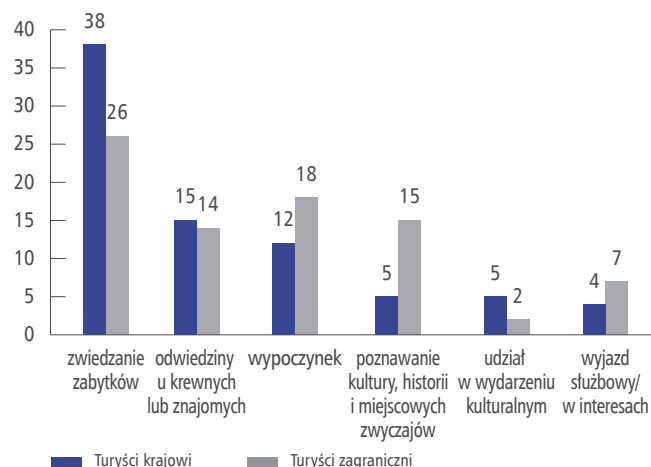

71% turystów organizuje swój przyjazd do Warszawy we własnym zakresie, a dla **16%** turystów przyjazd organizuje rodzina lub znajomi³

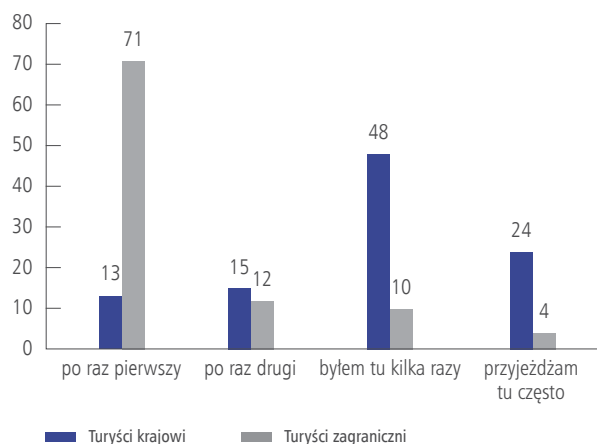
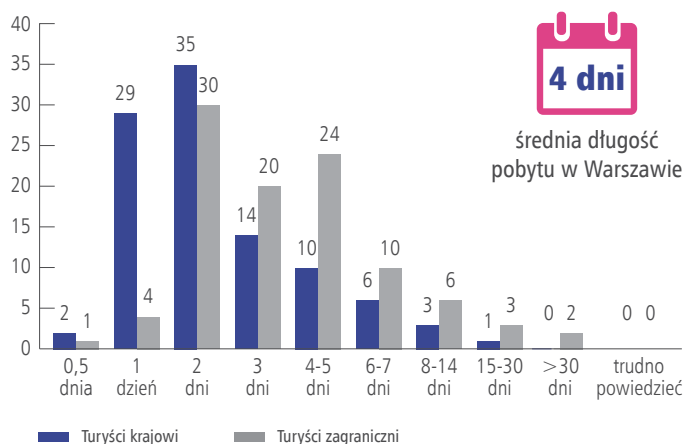
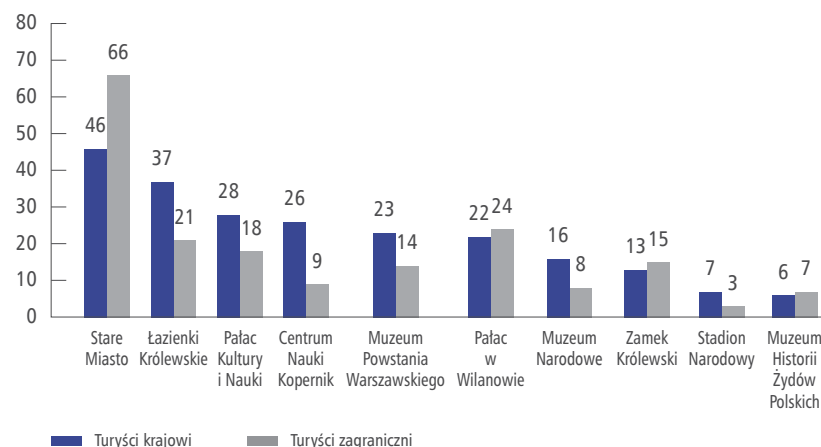
Impuls przyjazdu do Warszawy (%)³

Główny cel wizyty w Warszawie (%)³

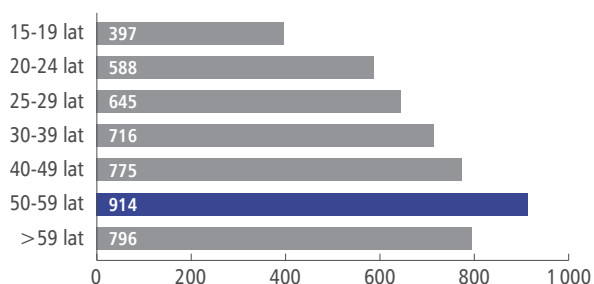
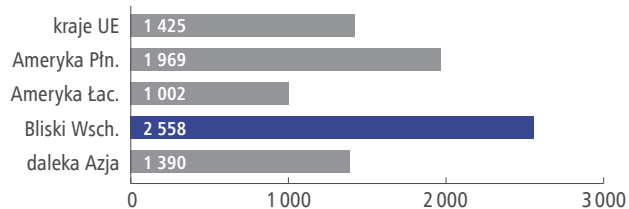
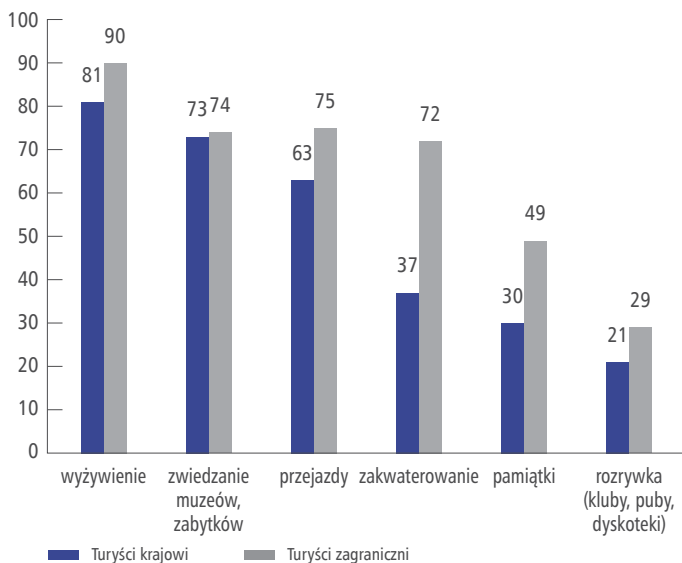

82% turystów przyjeżdża do Warszawy bezpośrednio ze swojego miejsca zamieszkania³

Częstość wizyt w Warszawie (%)³Długość pobytu w Warszawie (%)³Główne miejsca odwiedzane w Warszawie (%)^{*}**717 zł**

średnia deklarowana kwota wydatków na osobę podczas pobytu w Warszawie (407 zł turyści krajowi, 1 542 zł turyści zagraniczni)³

^{*}podane odsetki przekraczają sumę 100%, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jedno miejsce

Źródło³Średnia deklarowana kwota wydatków na osobę podczas pobytu w Warszawie w podziale na grupy wiekowe (zł)³Średnia deklarowana kwota wydatków na osobę podczas pobytu w Warszawie w podziale na regiony świata (zł)³Główne cele wydatków podczas pobytu w Warszawie (%)^{*}

^{*}podane odsetki przekraczają sumę 100%, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jeden rodzaj wydatku

Źródło³

PRZEMYSŁ SPOTKAŃ

Warszawa jest **największym i najważniejszym miejscem spotkań** dla wydarzeń naukowych i biznesowych w Polsce. To tutaj łączą się interesy polityczne, ekonomiczne, naukowe i kulturowe całego regionu Europy Środkowo-Wschodniej. Liczne instytucje i organizacje z tych obszarów mają tutaj swoje siedziby, w naturalny sposób gwarantując napływ idei, innowacji i kapitału.

Warszawa jest **niekwestionowanym liderem** pod względem liczby wydarzeń biznesowych i naukowych w Polsce (kongresy, konferencje, targi, wydarzenia motywacyjne, eventy) – każdego roku odbywa się ich w stolicy **ok. 25 tys.**

Wśród ponad **200 głównych obiektów konferencyjnych i eventowych** Warszawy znajduje się między innymi: 19 obiektów kongresowych, 31 hoteli konferencyjnych oraz 41 innych obiektów (muzea, teatry, uczelnie, które posiadają sale konferencyjne).

Z punktu widzenia branży spotkań Warszawa dysponuje **najlepszą w Polsce siecią międzynarodowych połączeń lotniczych** oraz najlepszą bazą hotelową do celów konferencyjnych – ponad 23 tys. miejsc noclegowych w skategoryzowanych hotelach, w tym ponad 12 tys. miejsc w hotelach 4 i 5-gwiazdkowych.

Źródło¹

ŚWIATOWY RANKING ICCA (INTERNATIONAL CONGRESS AND CONVENTION ASSOCIATION)^{2, 3}

40. miejsce

- ▶ z 62 spotkaniami stowarzyszeń, spełniającymi następujące kryteria: cykliczność, min. 50 uczestników oraz migracja pomiędzy co najmniej trzema krajami
- ▶ najwyższe miejsce wśród polskich miast
- ▶ Warszawa wyprzedza m.in. Zurych, Nowy Jork i Dubaj

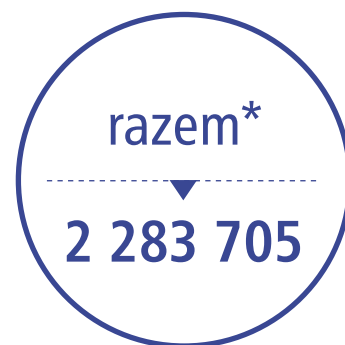
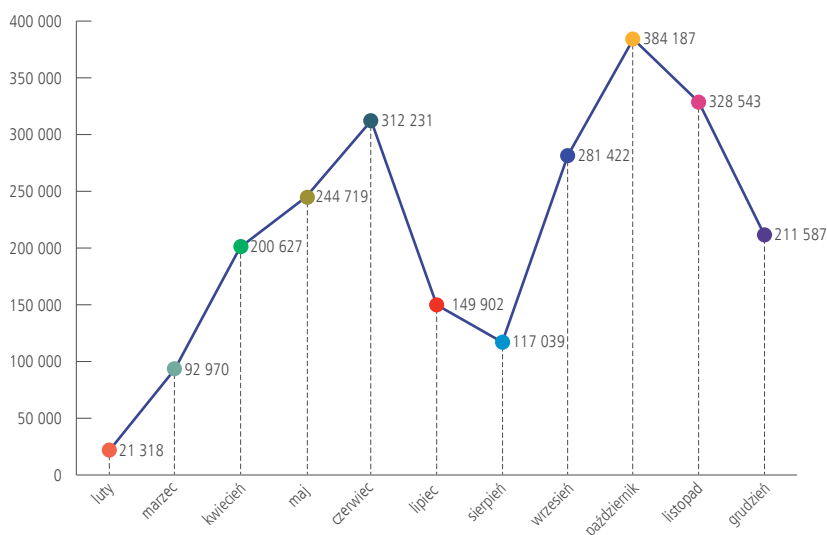
WIELKOŚĆ I CHARAKTERYSTYKA WARSZAWSKIEGO RYNKU KONFERENCYJNEGO

Prezentowane w dalszej części rozdziału wykresy opierają się o dane z systemu Demand Outlook prowadzonego przez firmę Z-Factor, która zebrała szczegółowe informacje o ponad 12 tys. wydarzeń, które odbyły się w 2015 r. w Warszawie.

System Demand Outlook nie obejmuje wszystkich obiektów konferencyjnych w Warszawie – jest on ukierunkowany przede wszystkim na obiekty hotelowe, które należy uznać za kluczowe z punktu widzenia rynku spotkań i wydarzeń w Warszawie. Są to głównie hotele 5, 4 i 3-gwiazdkowe, należące do najważniejszych sieci. Ich udział w ogólnej liczbie objętych badaniem wydarzeń wyniósł ponad 86%, a w wynajętej powierzchni – prawie 90%.

Źródło^{1, 4}

Wykorzystana powierzchnia wg miesięcy (m²)*

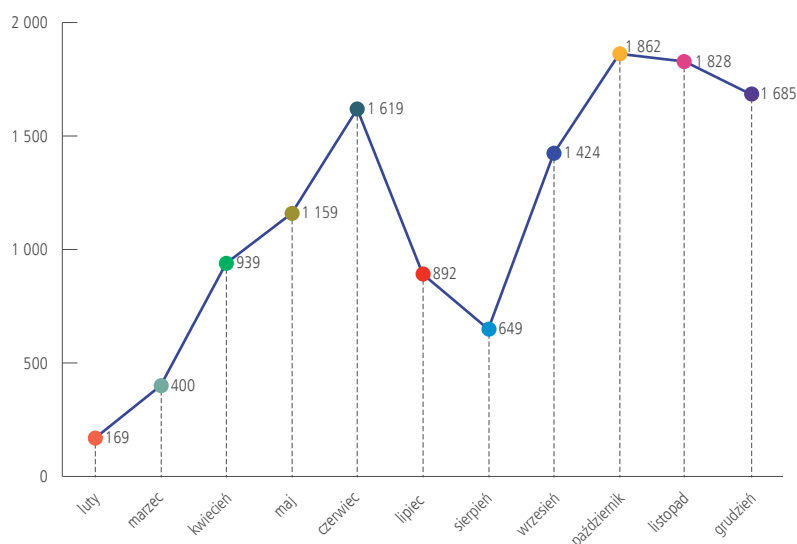

*dane sumaryczne nie dublują spotkań i wydarzeń trwających na przełomie dwóch miesięcy

*system Demand Outlook został uruchomiony 15.02.2015 r.

Źródło^{1, 4}

Liczba spotkań i wydarzeń wg miesięcy*

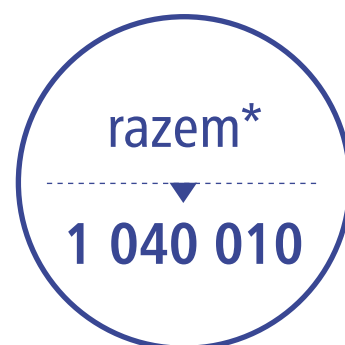
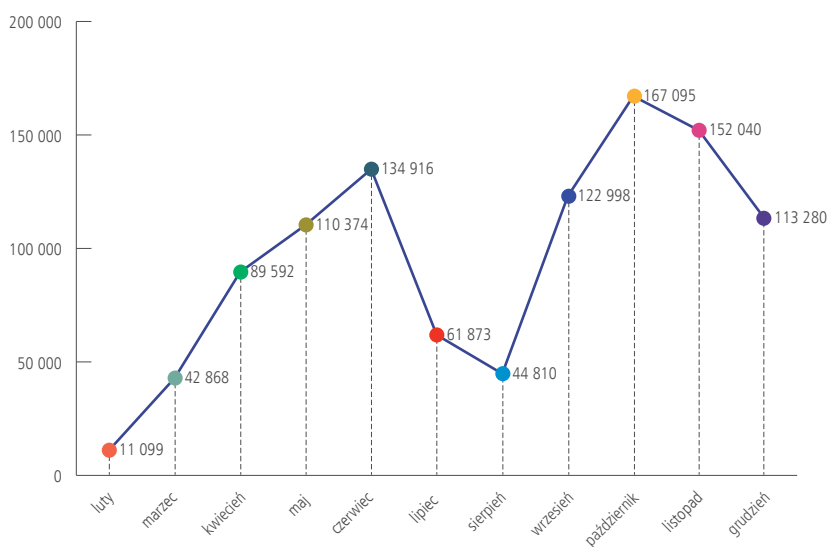

*dane sumaryczne nie dublują spotkań i wydarzeń trwających na przełomie dwóch miesięcy

*system Demand Outlook został uruchomiony 15.02.2015 r.

Źródło^{1, 4}

Liczba uczestników spotkań i wydarzeń wg miesięcy*

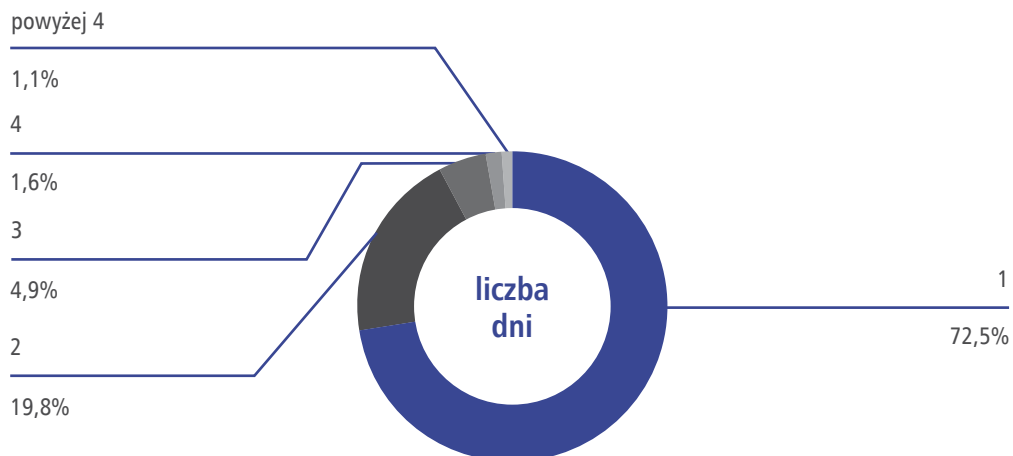

*dane sumaryczne nie dublują spotkań i wydarzeń trwających na przełomie dwóch miesięcy

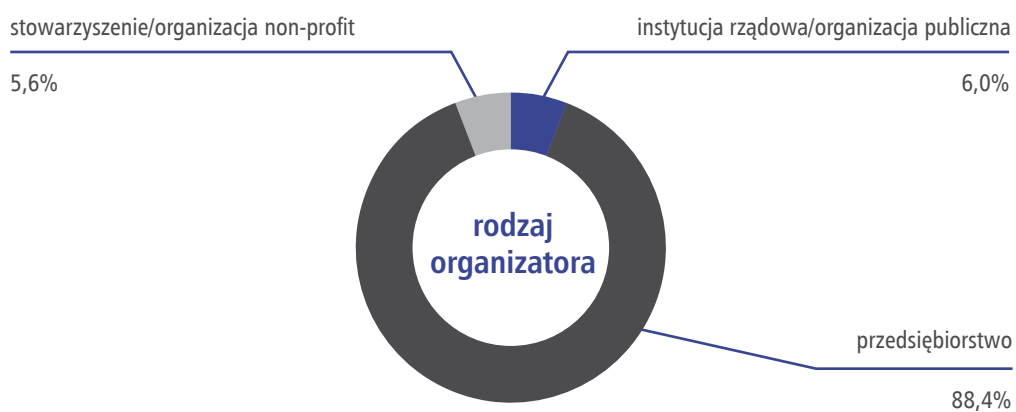
*system Demand Outlook został uruchomiony 15.02.2015 r.

Źródło^{1, 4}

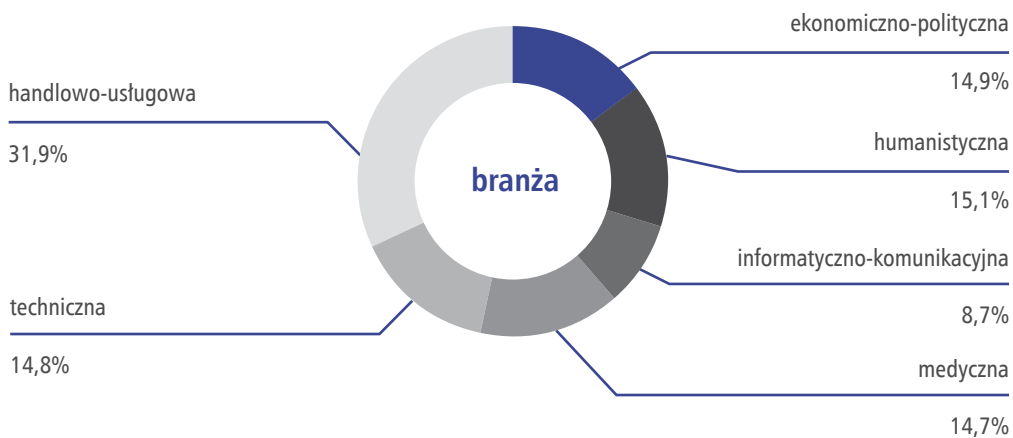
Spotkania i wydarzenia wg czasu trwania⁴

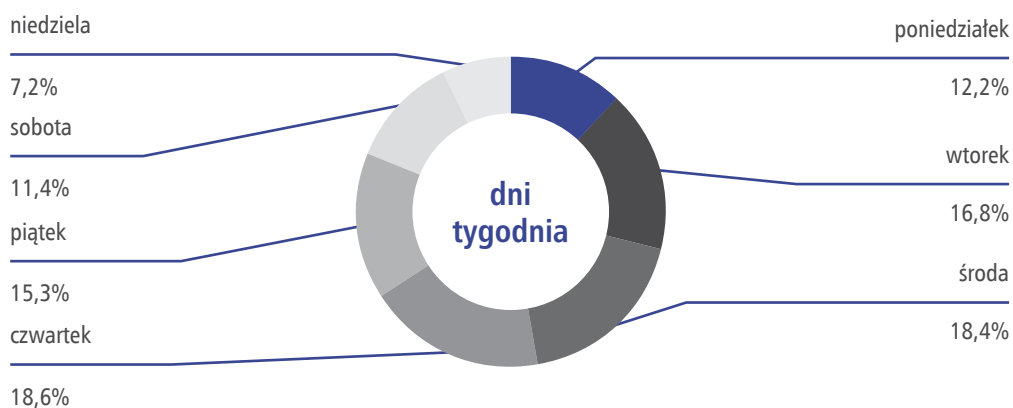
Spotkania i wydarzenia wg rodzaju organizatora⁴

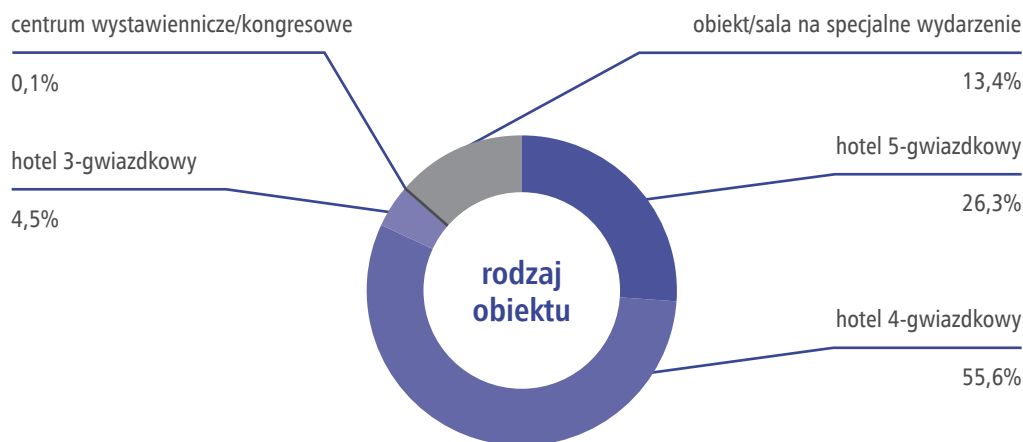

Spotkania i wydarzenia wg branży⁴

Wykorzystana powierzchnia wg dni tygodnia⁴

Główne centra o charakterze kongresowym, wystawienniczym i kulturalnym⁵WIELKOŚĆ RYNKU KONFERENCYJNEGO W POLSKICH MIASTACH POSIADAJĄCYCH CONVENTION BUREAUX⁶

Spotkania i wydarzenia w polskich miastach wg kategorii*

Miasto	Spotkania i wydarzenia					Udział %
	Konferencje/kongresy	Targi	Wydarzenia korporacyjne	Wydarzenia motywacyjne	Razem	
Bydgoszcz	588	44	50	379	1 061	3,1%
Gdańsk	1 736	83	476	947	3 242	9,5%
Katowice	827	54	1 045	69	1 995	5,9%
Kielce	609	49	23	8	689	2,0%
Kraków	3 529	143	139	1 377	5 188	15,3%
Lublin	225	2	112	152	491	1,4%
Łódź	436	26	491	22	975	2,9%
Poznań	1 648	139	692	500	2 979	8,8%
Toruń	20	2	4	62	88	0,3%
Warszawa	3 258	122	5 088	4 854	13 322	39,2%
Wrocław	1 293	100	0	1 336	2 729	8,0%
Inne	873	38	47	263	1 221	3,6%
Razem	15 042	802	8 167	9 969	33 980	100%

*tabela obrazuje liczbę spotkań i wydarzeń, które zostały ukazane w oparciu o dane przekazane przez regionalne convention bureaux oraz wprowadzone bezpośrednio do formularza online na stronie Poland Convention Bureau

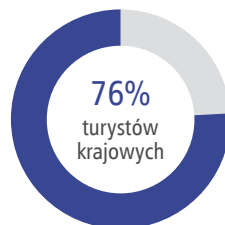
WIZERUNEK WARSZAWY

7,85

średnia atrakcyjność turystyczna
Warszawy w opinii turystów*

*na skali od 1 do 10

Źródło¹

uważa, że Warszawa
zyskuje po zobaczeniu jej
na własne oczy¹

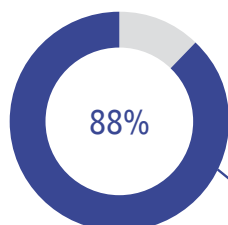
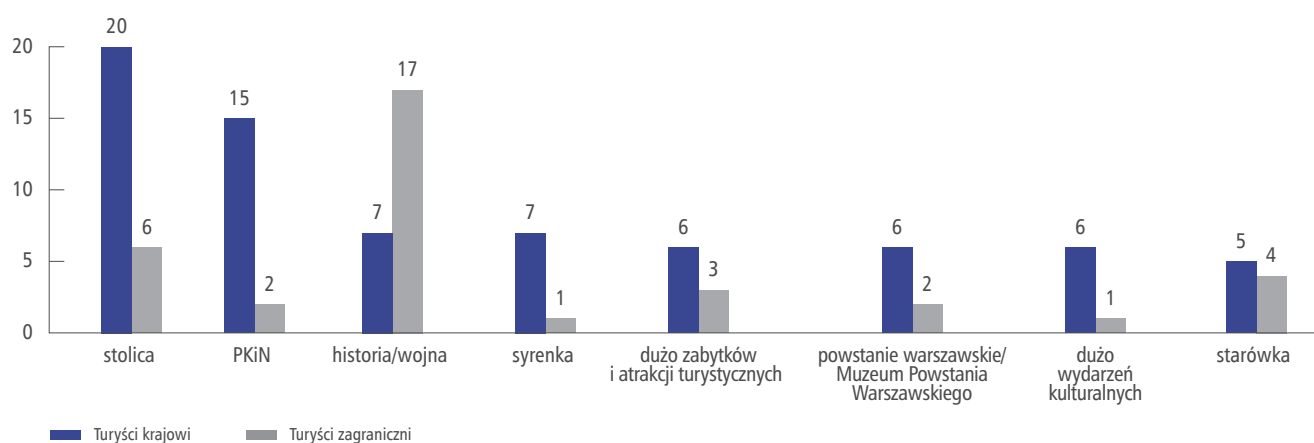

zamierza ponownie
przyjechać do Warszawy¹

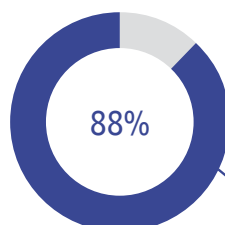

jest gotowych
zarekomendować swoim
przyjaciołom/znajomym
przyjazd do Warszawy¹

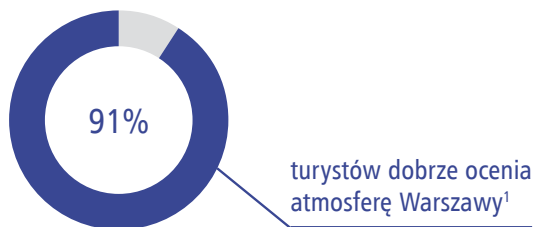
Wybrane skojarzenia turystów z Warszawą (%)¹

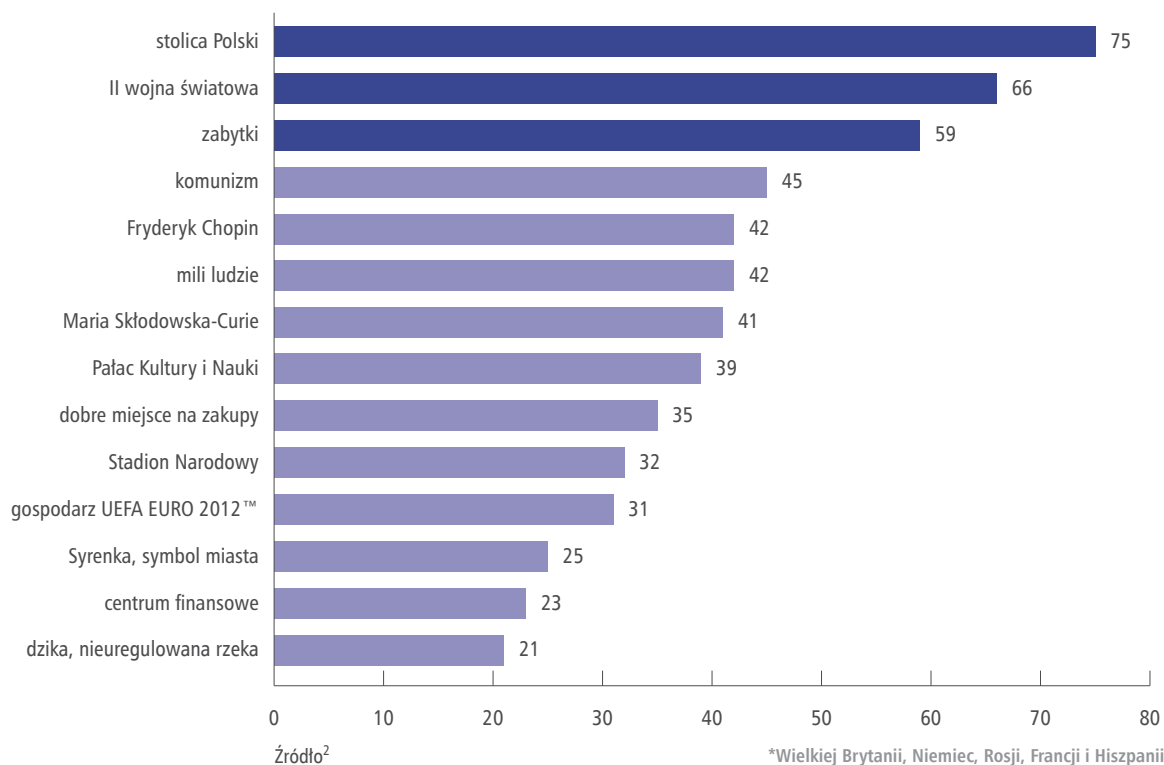
turystów dobrze
ocenia bezpieczeństwo
w Warszawie¹

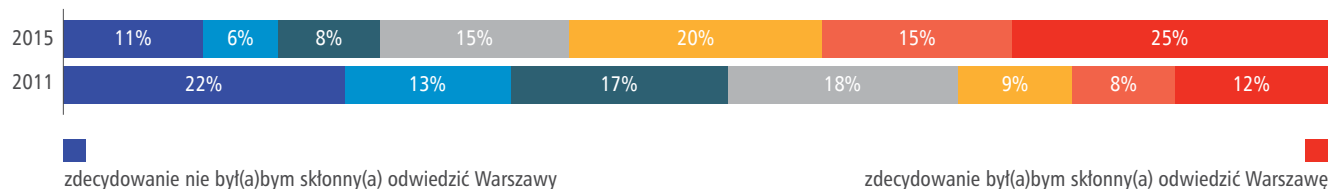
turystów dobrze ocenia
życzliwość oraz gościnność
mieszkańców Warszawy¹

Wybrane skojarzenia mieszkańców europejskich krajów z Warszawą (%)^{*}

Skłonność mieszkańców europejskich krajów do odwiedzenia Warszawy (rok 2011 i 2015)^{*}

Źródło²

*Wielkiej Brytanii, Niemiec, Rosji, Francji i Hiszpanii

Rozdział I:

1. PRZEGLĄD STATYSTYCZNY. WARSZAWA. ROK XXV. NR 1. Kwartalnik, URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE, 2016
2. PRZEGLĄD STATYSTYCZNY. WARSZAWA. ROK XXIV. NR 4. Kwartalnik, URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE, 2016
3. BIULETYN STATYSTYCZNY MIASTA KRAKOWA. Rok XVII. IV KWARTAŁ, Urząd Statystyczny w Krakowie, 2015
4. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA ŁÓDZI. IV kwartał 2015, URZĄD STATYSTYCZNY W ŁÓDZI, 2016
5. POZNAŃ. BIULETYN STATYSTYCZNY. Rok XXIV. Nr 4. IV kwartał 2015, Urząd Statystyczny w Poznaniu, 2015
6. WROCŁAW. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA. ROK XXIII. NR 4. I-IV KWARTAŁ, URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU, 2015
7. Warszawa utrzymuje wysoką poprzeczkę w finansach – Informacja prasowa, Urząd m.st. Warszawy, 21.12.2015
8. 2015 EUROPEAN UNION PLACE EQUITY INDEX, Resonance Consultancy Ltd., 2015
9. E-REGI 2015. European Regional Economic Growth Index, JONES LANG LASALLE IP, INC., 2015
10. The Global Financial Centres Index 18, Long Finance, 2015
11. fDi EUROPEAN CITIES AND REGIONS OF THE FUTURE 2016/17. RANKINGS, fDi Intelligence, The Financial Times Ltd., 2016
12. fDi POLISH CITIES OF THE FUTURE 2015/16, fDi Intelligence, The Financial Times Ltd., 2015
13. EMEA Investor Intentions Survey 2015, CBRE Group, Inc., 2015
14. Emerging Trends in Real Estate®. Beyond the capital. Europe 2016, Urban Land Institute and PwC, 2015
15. MAIN STREETS ACROSS THE WORLD 2015/2016, Cushman & Wakefield LLP, 2015
16. PROPERTY TIMES. 2015 – rekordowy rok na rynku biurowym, Cushman & Wakefield LLP, 2016
17. POLAND OFFICE DESTINATIONS, CBRE Sp. z o.o.
18. Warsaw City Report Q4 2015, JONES LANG LASALLE IP, INC., 2016
19. <http://www.jll.pl/poland/pl-pl/wiadomosci/408/warszawski-rynek-handlowy-ur%C3%B3szenia-82-0-64000-mkw-w-2015>
20. QUALITY OF LIFE IN EUROPEAN CITIES 2015, European Commission, 2016
21. Barometr Warszawski XI'15, Urząd m.st. Warszawy, 2015
22. Postrzeganie Warszawy oraz jej mieszkańców, Urząd m.st. Warszawy, 2015
23. Perspektywy
24. YOUTHFULCITIES GLOBAL INDEX 2015. EXECUTIVE SUMMARY, YOUTHFULCITIES
25. <http://www.forbes.com/sites/amyguttman/2015/11/29/top-10-cities-in-the-world-to-launch-your-startup-some-may-surprise-you>
26. <https://www.googleforentrepreneurs.com/campuses/>

Rozdział II:

1. <http://www.lot.com/pl/pl/>
2. <https://www.airberlin.com/pl>
3. https://www.alitalia.com/pl_pl/offers.html
4. <http://www.lufthansa.com/pl/pl/homepage>
5. <http://www.emirates.com/pl/polish/>
6. <http://www.lotnisko-chopina.pl/pl/aktualnosci-i-wydarzenia/0/217/szczegoly.html>
7. Lotnisko Chopina w Warszawie
8. Liczba obsłużonych pasażerów oraz wykonanych operacji w ruchu krajowym i międzynarodowym - regularnym i czarterowym w latach 2013-2015, Urząd Lotnictwa Cywilnego, 2016
9. <http://www.lotnisko-chopina.pl/pl/samochod.html>
10. <https://maps.google.pl/>
11. <http://www.lotnisko-chopina.pl/pl/aktualnosci-i-wydarzenia/0/247/szczegoly.html>
12. <http://www.sleepinginairports.net/2015/best-airports-europe.htm>
13. <http://www.lotnisko-chopina.pl/pl/aktualnosci-i-wydarzenia/0/60/szczegoly.html>
14. <http://www.rp.pl/Linie-lotnicze-i-lotniska/301079925-Punktualnie-jak-na-lotnisku-Chopina.html>
15. <http://www.modlinairport.pl/lotnisko/aktualnosci/2-6-mln-pasazerow-i-52-wzrost-liczby-odpraw-w-2015-roku.html>
16. <http://modlinairport.pl/pasazer/dojazd/polozenie.html>
17. <https://www.modlinbus.pl/strony/page/dojazd-z-warszawy-centrum-na-lotnisko-modlin>
18. <http://modlinairport.pl/aktualnosci/otrzymalismy-nagrode-za-najwiekszy-wzrost-liczby-pasazerow-w-europie>
19. <http://modlinairport.pl/lotnisko/aktualnosci/otwarcie-skyounge-na-lotnisku-warszawa-modlin.html>
20. <http://modlinairport.pl/ponad-1-7-mln-pasazerow-w-2014-roku.html>
21. Kraków Airport. PODSUMOWANIE RUCHU 2015, Kraków Airport
22. <http://www.airport.gdansk.pl/airport/statistic>

23. <http://www.katowice-airport.com/pl/airport/show-news/924164>
24. <http://airport.wroclaw.pl/lotnisko/o-lotnisku/statystyki/statystyki-ogolne/>
25. <http://www.airport-poznan.com.pl/pl/port-lotniczy/statystyki>
26. BUD International Airport Traffic 2006-2015, Budapest Airport
27. Traffic Report – 2015, Prague Airport
28. Flughafen Wien 2015: New Passenger Record of 22.8 Million (+ 1.3%) – Optimistic Outlook for 2016, Vienna International Airport, 2016
29. Annual Traffic Report 2015, Munich Airport, 2016
30. <http://rozklad-pkp.pl/>
31. 2015 ROK W PKP INTERCITY, PKP INTERCITY
32. Raport z badania opinii turystów odwiedzających Warszawę w 2015 r., Realizacja Sp. z o.o., 2015

Rozdział III:

1. Stołeczne Biuro Turystyki na podstawie danych Urzędu m.st. Warszawy i Ministerstwa Sportu i Turystyki
2. TURYSTYKA W M.ST. WARSZAWIE W 2015 R., URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE, 2016
3. Turystyka w m.st. Warszawie w I kwartale 2015 r., Urząd Statystyczny w Warszawie
4. Turystyka w m.st. Warszawie w II kwartale 2015 r., Urząd Statystyczny w Warszawie
5. Turystyka w m.st. Warszawie w III kwartale 2015 r., Urząd Statystyczny w Warszawie
6. Turystyka w m.st. Warszawie w IV kwartale 2015 r., Urząd Statystyczny w Warszawie
7. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych w 2015 roku, Główny Urząd Statystyczny, 2016
8. Hotel Guidebook 2015/2016. Poland & CEE, Horwath HTL, 2015
9. Raport z badania opinii turystów odwiedzających Warszawę w 2015 r., Realizacja Sp. z o.o., 2015
10. <http://www.horecanet.pl/Polskie-hotele-wed%C5%82ug-Michelin,wiadomosc,7,kwiecien,2015.aspx>
11. http://www.tur-info.pl/pak_id,49363,trivago_pl,ceny_noclegow,europieskie_miasta,madryt,rym,berlin,warszawa,krakow.html

Rozdział IV:

1. Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie
2. <http://www.lazienki-krrolewskie.pl/pl/aktualnosci/>
3. <http://konkursybylla.nimoz.pl/LAUREACI2015>
4. Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie
5. <http://teraz-wilanow.pl/krolewski-ogrod-swiatla-plenerowa-wystawa-muzeum-palacu-krola-jana-iii-w-wilanowie/>
6. <http://centrumprasowe.pap.pl/cp/pl/news/in-f0/24974,1,muzeum-palacu-w-wilanowie-nie-zwalnia-tempa>
7. Muzeum Narodowe w Warszawie
8. <http://www.mnw.art.pl/aktualnosci/>
9. Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum
10. Raport Roczny 2015, Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum, 2016
11. Muzeum Powstania Warszawskiego
12. http://www.1944.pl/o_muzeum/news/630_tysiecy_gosci_rekordowa_frekwencja_w_muzeum
13. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
14. <http://www.polin.pl/pl/aktualnosci/>
15. Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie
16. <http://chopin.museum/pl>
17. <http://www.chopinpass.pl/>
18. Muzeum Techniki i Przemysłu NOT
19. <http://mtip.pl/>
20. Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski
21. <http://www.csw.art.pl/index.php?action=archiwum&lang>
22. Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki
23. <http://zacheta.art.pl/pl/wystawy/>
24. Centrum Nauki Kopernik
25. <http://www.kopernik.org.pl/>
26. PGE Narodowy
27. <http://www.pgenarodowy.pl/aktualnosci/>
28. Pałac Kultury i Nauki
29. <http://www.pkin.pl/category/aktualnosci/>
30. http://www.brief.pl/artikul,3736,swietokrzyskie_warszawa_i_lodzkie_z_najlepszymi_wydarzeniami_lata_2015_roku.html
31. Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie
32. Miejski Ogród Zoologiczny podsumowuje dobry rok – Informacja prasowa, Urząd m.st. Warszawy, 11.01.2016
33. Urząd m.st. Warszawy
34. Orange S.A.
35. Stołeczna Estrada
36. Polski Związek Piłki Nożnej
37. Narodowy Instytut Fryderyka Chopina
38. Raport z badania opinii turystów odwiedzających Warszawę w 2015 r., Realizacja Sp. z o.o., 2015
39. <http://muzeumpragi.pl/wspalnialy-weekend-na-targowej/>
40. <http://muzeumpragi.pl/o-muzeum-pragi/>

41. Postrzeganie Warszawy oraz jej mieszkańców, Urząd m.st. Warszawy, 2015
42. <http://metrowarszawa.gazeta.pl/metrowarszawa/1,141635,19330214,najbardziej-popularne-miejsca-w-warszawie-na-instagramie.html>

Rozdział V:

1. Urząd m.st. Warszawy
2. To był zielony rok – Informacja prasowa, Urząd m.st. Warszawy, 13.01.2016
3. Postrzeganie Warszawy oraz jej mieszkańców, Urząd m.st. Warszawy, 2015
4. Barometr Warszawski XI'15, Urząd m.st. Warszawy, 2015
5. <http://infrastruktura.um.warszawa.pl/zielona-stolica-europy-2018>
6. mazowsze.travel/co-zwiedzic/parki-krajobrazowe/item/771-kampinoski-park-narodowy
7. <http://infrastruktura.um.warszawa.pl/platforma-partnerstwo-dla-klimatukalendarz-impres-2014/kalendarz-impres-2015>
8. Raport z badania opinii turystów odwiedzających Warszawę w 2015 r., Realizacja Sp. z o.o., 2015
9. Rowerowa Warszawa 2015 – Informacja prasowa, Urząd m.st. Warszawy, 07.12.2015
10. Barometr Warszawski VI'15, Urząd m.st. Warszawy, 2015

Rozdział VI:

1. Urząd m.st. Warszawy
2. <http://www.um.warszawa.pl/o-warszawie/kompensum-wiedzy/wisla-w-warszawie>
3. <http://infrastruktura.um.warszawa.pl/zielona-stolica-europy-2018>
4. Zarząd Mienia m.st. Warszawy
5. WARSZAWSKA WISŁA OCZAMI JEJ UŻYTKOWNIKÓW, Urząd m.st. Warszawy, 2015
6. Postrzeganie Warszawy oraz jej mieszkańców, Urząd m.st. Warszawy, 2015

Rozdział VII:

1. SZACUNEK WIELKOŚCI RUCHU TURYSTYCZNEGO W WARSZAWIE W 2015, Ipsos, 2016
2. MasterCard 2015 Global Destination Cities Index. Tracking Global Growth: 2009-2015, MasterCard, 2015
3. Raport z badania opinii turystów odwiedzających Warszawę w 2015 r., Realizacja Sp. z o.o., 2015

Rozdział VIII:

1. Warsaw Convention Bureau
2. <http://www.meetingplanner.pl/artykuly/raporty/art,37,ranking-icca-usa-i-berlin-na-czele-polska-wyzej-o-trzy-pozycje.html>
3. 2015 ICCA Statistics Report, International Congress and Convention Association
4. 2015 WARSAW MEETINGS INDUSTRY REPORT, WARSAW CONVENTION BUREAU
5. KONFERENCJE I KONGRESY - Dodatek promocyjny, RZECZPOSPOLITA, 15.09.2015
6. RAPORT. PRZEMYSŁ SPOTKAŃ I WYDARZEŃ W POLSCE 2016, POLAND CONVENTION BUREAU, 2016

Rozdział IX:

1. Raport z badania opinii turystów odwiedzających Warszawę w 2015 r., Realizacja Sp. z o.o., 2015
2. Warszawa w oczach mieszkańców Wielkiej Brytanii, Niemiec, Rosji, Francji i Hiszpanii, Grupa IQS, 2015
3. Wizerunek Warszawy oraz obraz Warszawiaka, Urząd m.st. Warszawy, 2015

Autorzy zdjęć:

Wstęp: fot. Tomasz Nowak; fot. m.st. Warszawa

Rozdział IV: fot. W.Z. Panów, pzstudio.pl; fot. Wojciech Holnicki, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie; Dziedziniec Główny, fot. Katarzyna Hryciów, Muzeum Narodowe w Warszawie; fot. m.st. Warszawa; fot. Muzeum Techniki i Przemysłu NOT; fot. Aleksandra Łogusz, m.st. Warszawa; fot. Wanda Hansen; fot. Maciej Margas, m.st. Warszawa; Flamingi, fot. Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie

Rozdział V: fot. archiwum SBT; fot. m.st. Warszawa, PZ Studio Zbigniew Panów; fot. W.Z. Panów, pzstudio.pl; fot. Filip Kwiatkowski, www.warsawtour.pl; fot. m.st. Warszawa; fot. Daria Pawęda; fot. Tomasz Nowak

Rozdział VI: fot. m.st. Warszawa; fot. Filip Kwiatkowski, www.warsawtour.pl

STOŁECZNE BIURO TURYSTYKI
pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
Pałac Kultury i Nauki, p. X
sekretariat@warsawtour.pl
www.warsawtour.pl